

V

[laatste update V: 09-07-2018] ¹

V** zie B**

V** zie F**

V** zie N**

V** zie U**

V** zie W**

Vaago a) Bagao [*Judith* 12, 10] ² – Vagao in de *Bijbelvertaling van 1360* [ed. CD-ROM *Middelnederlands*] – de naam lijkt geënt op die van Bagoas, ³ de beruchte eunuch van Artaxerxes III; e) **Vaago** – kamerheer van Holophernes; *Bedroch der vrouwen*: fol. D2r.

Vadaan a) or. Vadahans li Noir [West PR: Vadoan] uit Escoce; e) **Vadaan** – koning, afkomstig uit Scollant – Tafelronde-ridder; g) nam deel aan het toernooi van Winceestre – neemt de plaats van Hestor van Mares in aan de Ronde Tafel – woont de kroning van Bohort en Lyoneel bij; *Lanceloet*: boek IV, r. 5639.

Vader, der Aventuren zie **Aventuren Vader, der**

Vaelantijf zie **Valentijf**

Vaelentijf zie **Valentijf**

Vaelmoriale h) Los Navalmorales, ⁴ eertijds Valmoral of Valle del Moral ⁵ geheten – dat in de provincie Toledo, Spanje; i) **Vaelmoriale** – dal bij Tollett <Valle Moriale> *Karl Meinet*: r. A78, 57; A191, 9.

[Vaer] a) or. Peor – Vrees, allegorie ⁶; e) **Vare**; g) hindert de minnaar; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 1188; fragm. Bl 3, r. 146.

Vagan a) [West PR: Vagan] – kasteelheer; k) **Vagan** – kasteel waar de Tafelronde-ridders aan het begin van hun queeste naar de Graal rijkelijk onthaald worden; *Lanceloet*: boek III (*Queeste*), r. 1132, 1144-1145.

Vagaor a) or. Vagor [West PR: Vagor] – heer van het kasteel l'Ille Estrange; e) **Vagaor** – koning, wonend op Estrangloet; f) vader van Marbaroen; g) houdt de

1. <http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/remltindex.htm>

2. http://vulgate.org/ot/judith_12.htm

3. <https://en.wikipedia.org/wiki/Bagoas>

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Los_Navalmorales.kmz

5. http://es.wikipedia.org/wiki/Los_Navalmorales

6. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

gewonde Lyoneel gevangen op dat Vremde Eylant <Ragoer, Vagaors, Vagor>
Lanceloet: boek II, r. 23567, 23945, 24166, 32485.

Vagere zie **Nagrea**

Vagnel j) or. Naguel; k) **Vagnel** – kasteel van Kahenis – waar hij door Lanceloet van Lac wordt gedood; *Lanceloet*: boek II, r. 22814, 23206.

Vagor zie **Vagaor**

Val** zie **Fal****

Val** zie **Wal****

Val Profont h) zie ook **Nauperfont**; i) **Val Profont** – stad in Arragoen – met het hof van koning Evax van Arragoen *Limburch*: boek X, r. 1237; i) **Wasprafont** – stad in Aregoen – verder als boven; *Lymburch*: boek X, r. 1342.

Valantijf zie **Valentijf**

Valbruyant j) or. Val Bruiant; k) **Valbruyant** – kasteel in Yerlant van Gweryn van Valbruyant, gelegen in de Valeye van Bruyant; *Meluzine*: fol. P6rb, P6va, P6vb, Q1rb, Q1va, Q1vb.

Valceus zie **Volceus**

Valcianen h) mogelijk corrupt en beïnvloed door de Franse stad Valenciennes (zie **Valencijn**), bedoeld zal zijn ‘Ardanien’ (zie **Ardennen**), de toenaam van or. Thierrid d’Ardane (zie **Diederijc van Ardan**); i) **Valcianen** – toenaam van **Dederich van Valcianen**; *Karl Meinet*: r. A396, 4.

Valdrien h) or. Valdun; i) **Valdrien** – graafschap; *Lanceloet*: boek II, r. 6850.

Vale h) or. Val; i) **Vale** – graafschap; *Lanceloet*: boek III, r. 4829.

Valeye h) vrijwel zeker corrupt, bedoeld wordt de maand mei – mogelijk begrepen als Valois in Picardië in het noorden van Frankrijk (zie **Valoot**); i) **Valeye** – “Gy zijt dair heer coninc also na als van Romen tot Valeye”; *Reynaerts Hst*: r. 2652.

[Valeye, die] h) or. (Cristofles de) la Roche Bise – zie ook **[die Rotsebise]**; i) **[die Valeye]** – toenaam van **Cristofles van der Valeyen** <van der Valeyen> *Merlijn*: r. 12515.

Valeye van Bruyant h) or. Valbruyant; i) **Valeye van Bruyant** – gelegen in Yerlant, waar het kasteel Valbruyant van Gweryn van Valbruyant staat <Dal van Bruyant> *Meluzine*: fol. P5vb, P6ra.

Valence h) [Graesse: **Valentia**]¹ — Valencia,² havenstad aan de Middellandse Zee in de gelijknamige provincie Valencia³ in het oosten van Spanje – soms niet te onderscheiden van Valence,⁴ aan de rivier de Rhône⁵ in het zuiden van

1. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=558>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Valencia.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Valencia,_Spain

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Valence.kmz

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Rhone>

Frankrijk; i) **Valentse** – land van herkomst van deelnemers aan het slottoernooi te Cardoel – [op basis van andere Spaanse toponiemen (zie **Amarie**, **Candie**, **Portegale**, **Spaengie** en **Tudele**) lijkt hier het Spaanse Valencia bedoeld en niet het Franse Valence]; *Ferguut*: r. 5260; i) **Valence** – koninkrijk van één van de deelnemers aan het toernooi om Melioers hand <Valencen> *Parthonopeus*: r. [3792], 5310; i) **Valense** – herkomstplaats van speren; *Roelant*: r. 214.

Valencen zie **Valence**

Valencen zie **Valencijn**

Valencheyn zie **Valencijn**

Valenchijn zie **Valencijn**

Valencijn h) [Graesse: **Valencenae**] ¹ — Valenciennes / Valencijn ² aan de rivier de Schelde ³ in Frans-Vlaanderen, Frankrijk – hetzelfde als [**Dal der Sassen**]; i) **Valencheyn** – stad in dat lant van Henegouwe; *Bedroch der vrouwen*: fol. B2v; i) **Valenchijn**; *Saladijn*: r. 706; i) **Valencijn** – waar de herberg [?] van Berargier is – waarheen de mannen van graaf Begge gaan na de verdwijning van hun heer <Valencen, Valescijn> *Lorreinen*: fragm. II, r. 230, 250, 361.

Valense zie **Valence**

Valentijf j) [Moisan I, 2: VEILLANTIF] – de normaalvariant van de naam van het paard van Roland – de naam kan een afleiding zijn van ‘valiant’ dapper / onverschrokken, maar ook van ‘veillant’ waakzaam – samen met de hoorn Olifant en het zwaard Durendal door Roland veroverd op de heidense koningszoon Aumes tijdens een actie om Karel de Grote te redden; k) **Valentijn** (or. Valentin) – paard van Roelant; *Galien Rethore*: cap. [31]-[32]; k) **Vaelentijf** – paard van Gloriant van Bruuyswijc <Vaelantijf, Valantijf> *Gloriant*: r. 558, 614, 744, 925, 937; k) **Volatijf** – paard van Roelant <Volative> *Gwidekijn*: r. 45; k) **Volentijn** – paard van Roelant <Volentijne> *Heemskinderen*: p. 150, 153; k) [**Velatijn**] – paard van Rolant <Velatine> *Karl Meinet*: r. A452, 15; k) **Volantin** – paard eerst van de reus Cordragoen, dan van de koningsdochter van Engellant, en daarna van Baldewin <Bolantin, Volantine, Volantinen, Volatin> *Ogyer*: r. 18667, 18777, 18849, 18911, 18987, 19062, 19065, 19307, 19570, 22502; k) **Valentyn** – paard van Rolant, door hem in Aspermunde veroverd op een heidens koning <Valentin, Valetyn, Volatyn> *Reinolt*: r. 5376, 9873, 10190, 10202, 10203, 10207, 10224, 11371; k) **Volentijn** – paard van Roelant; *Renout*: r. 1631; k) **Valentijf** – paard van Roelant <Volentijf, Wol ende stijf> *Roelant*: r. 386, r. P905.

1. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=558>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Valenciennes.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Schelde_River

Valentijn a) Valentin, ¹ hoofdrolspeler in een verloren gegaan Oudfrans chanson de geste **Valentin et Sansnom*, waarvan fragmenten van een Middelnederlandse vertaling / bewerking bewaard bleven; e) **Valentijn**; f) zoon van koning Crissostomus en koningin Phyla – tweelingbroer van Nameloos – neef van koning Pippijn; g) samen met zijn broer herenigd met zijn ouders <Valentin, Valentine, Valentinen, Valentyn> *Valentijn*: fragm. II, r. 2; fragm. Vr, r. 31, 32, 37, 41, 55, 120, 123, 132, 152, 155, 157, 170, 176, 181, 187, 197, 203, 221, 233, 254, [270], 282, 293, 298, 301, 361.

Valentijn zie **Valentijf**

[Valentyn, sent] a) de heilige Valentijn van Terni ² uit Italië († ca. 269);

d) martelaar – feestdag 14 februari; e) **sant Valentyn**; *Reinolt*: r. 10001.

Valentyn zie **Valentijf**

Valentin zie **Valentijn**

Valentse zie **Valence**

Valeres a) or. (Thalamus de) Valadès – abusievelijk als twee personen opgevat: “Ende Alcamus ende Valeres” – zie ook **Althamus**; e) **Valeres**; g) bondgenoot van de Trojanen in de strijd tegen de Grieken om Helena; *Troyen*: r. 9982.

Valerius zie **Velarus**

Valescijn zie **Valencijn**

Valetyn zie **Valentijf**

Valgres i) **Valgres** – één van de bondgenoten van Baligain in de strijd tegen Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A476, 45.

Valke van Denmanie a) mogelijk or. Foucon d’Aminois; e) **Valke van Denmanie** – raadsman van Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A496, 5.

[Valkenstein] j) lett. valkenburcht – correspondeert met een or. Monfaucon ³ in Gascogne in Frankrijk; k) **[Valkenstein]** – stad, kasteel [?] – door Aymyn van Dordoen aan zijn zoon Reynout geschonken bij diens ridderslag, samen met Pierlepont en Montagut <Valkenstene> *Heemskinderen*: p. 29;

k) **Falkenstein** – door Heyme aan Reynolt geschonken; *Reinolt*: r. 754.

Valckenborch j) lett. valkenburcht; k) **Valckenborch** – burcht (en toenaam) van de jonkheer van Valckenborch; *Valckenborch*: r. 0, 22, 163, 205.

Valcolone zie **Vaucoloen**

Valle Moriale zie **Vaelmoriale**

Valoot h) mogelijk Valois ⁴ (lett. Val d’Oise), regio aan de rivier de Oise in Picardië in het noorden van Frankrijk, het middeleeuwse Valois ligt iets meer in het

1. <http://www.vanatotzreeks.nl/lemma.php?letter=V&categorie=0&t=143>

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Valentine

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Monfaucon.kmz

4. http://fr.wikipedia.org/wiki/Comté_de_Valois

huidige Ile-de-France met als hoofdstad Crépy-en-Valois ¹ – mogelijk te begrijpen als sprekende naam ‘valuta’; i) **Valoot** – stad met een kardinaalszetel: “cardinael van Valoot”; *Reynaerts Hst*: r. 4599.

Valrose i) **Valrose** – bondgenoot van Baligain in de strijd tegen Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A477, 47.

Valsch zie **Walsche**

Valscheit a) or. Male Aventure [?] – Valsheid, allegorie ²; e) **Valscheit**; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 292.

Valsch Samblant a) or. Faus Semblant – Schijnheiligheid, allegorie ³; e) **Valsch Samblant** – baron van Cupido; f) vriend van Ypocrisie – vader van Baraet <Valsch Samblante> *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 1064, 1067, 1162.

Vancecu(e)r zie **Vansecuer**

Van den Borchgraven van Couchi l) titel van een verboden lied waarin de tragische (buitenechtelijke) liefdesgeschiedenis van **Dominicus**, de burggraaf van Couchi, en de vrouwe van **Fajuweel** bezongen wordt; m) **Van den Borchgraven van Couchi** <Van den Borchgraven> *Couchi*: fragm. 3-318, 3-357.

Van der Wrake zie **Van Onses Heren Wrake**

Van Onses Heren Wrake l) (*Van*) *Ons Heren Wrake*, een verloren gegane Middelnederlandse vertaling / bewerking van een Latijnse *Vindicta Salvatoris* of een Franstalige *Vengeance de Nostre-Seignor*, een zeer populaire maar volstrekt a-historische navertelling van de Tiberius-legende en de veldtocht van de latere keizer Vespasianus en diens zonen Titus en Trajanus in Galilea en Judea, die duurde van 66 tot 70 en eindigde met de inname van Jeruzalem en de verwoesting van de Tempel – wegens de fictionele inhoud en omdat het op een Franstalige bron gebaseerd was, verketterd door Jacob van M(a)erlant, die later zelf (de lange Latijnse vertaling van de in het Grieks geschreven) *De bello judaico* van Flavius Josephus vertaalde / bewerkte als *Die Wrake van Jherusalem*; m) **Van Onses Heren Wrake** – gemaakt door een “pape in Vlanderlant” – wat Jacob van M(a)erlant weigert te geloven aangezien de inhoud ervan zijns inziens volstrekt leugenachtig is <[van der Wrake]> *Graal*: r. 26, [223], 587.

Vandosme zie **Vendome**

Vancoloen zie **Vaucoloen**

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Crepy-en-Valois.kmz

2. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

3. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

Vannes h) Vannes ¹ [Moisan I, 2: VENNES] – havenstad aan de Golf van Morbihan in Bretagne, Frankrijk – gedurende de Middeleeuwen was Vannes ² de hoofdstad van het graafschap en later het hertogdom Bretagne – zie ook **Gaunes**;
 i) **Vannes** – zetel van de koning van Bretanien; *Meluzine*: fol. F4va, F5rb;
 i) **Vennes** (or. Vennes) – hoofdstad en havenstad van koning Huguet van Britanigen; *Ponthus ende Sidonie*: cap. 5-6, 9, 13-14, 19, 23-24, 39, 43-44, 50, 52, 56.

Vansecuer h) Ofra. (la grande) Valsure – komt voor in het Oudfranse chanson de geste *Le Charroi de Nîmes*, uit de bekende *Cycle de Guillaume d'Orange*: een door Saracenen bezette stad – vermoedelijk een sprekende naam: 'veilig dal' – die mogelijk door Heinric zonder intertekstuele bijbedoelingen ontleend werd; i) **Vansecuer** – stad in Arragoen – waar koning Therus van Arragoen belegerd wordt door de Arabieren / Saracenen <Vancecuer, Vancecur, Vausecur> *Limborch*: boek V, r. 865, 960; boek VI, r. 428, 2074, 2087, 2237;
 i) **Vancecuer** – stad in Arragoen; *Limborch Frg*: H51A, r. 341; i) **Voucekuer** – stad in Arragoen van koning Terus van Aragoen, die belegerd wordt door koning Alant van Arabijen, omdat hij Sybilla, de koningin van Arragoen, als 'vriendin' opeist, op welke eis koning Terus niet wil ingaan <Foucekuer> *Limborch Prz*: p. 67, 68, 71; i) **Vansecür** – stad in Aregoen – waar koning Tereus van Aregoen belegerd wordt door de Saraceense koning van Arabie c.s <Vansecure, Vanseküre, Vasecür, Vaüsecür, Walseküer> *Lymburch*: boek V, r. 866, 958; boek VI, r. 430, 2055, 2068, 2214.

Vansecür zie **Vansecuer**

Vare zie [Vaer]

Varice h) or. Bajece — bedoeld lijkt Baeza ³ [Graesse: Batia] ⁴ in Andalusië, Spanje – zie ook **Baecia**; i) **Varice** – correspondeert met Baise – koninkrijk van één van de deelnemers aan het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. 3797.

Varmedois zie **Vermendoos**

Varmeduys zie **Vermendoos**

Vasecür zie **Vansecuer**

Vaserijn h) de Duitse *Brandaen*-reizen hebben op de corresponderende plaats allen een verschillende lezing: Mararin, Narrasin en Nazareth, wat erop zou kunnen duiden dat het om een verzonnen (rijm)naam gaat – mogelijk las de legger van de *Brandaen*-vertaler / kopiist *Nasari(j)n; i) **Vaserijn** – stad waar de 'kluizenaar op de drijvende aardkluit' is geboren – heidense stad – evenals

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Vannes.kmz

2. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Vannes>

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Baeza.kmz

4. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050912/images/index.html?id=00050912&native=no=230>

Sodoma en Gomorra om de zonden van haar inwoners in de aardbodem verzonken; *Brandaen*: r. 1267.

Vaspasianus zie **Vespasiaen**

[Vast Gelove] j) Standvastig Geloof – helm; k) **Vast Gheloove** – naam die de paus van Rome geeft aan de helm die Joncker Jan ontvangt als hij door keizer Sigismundus van Rome tot ridder wordt geslagen; *Joncker Jan*: p. 183; k) **Vast Ghelove** – helm van Etsijtes van Armenien – gekregen bij zijn kroning tot koning van Armenien; *Limborch Prz*: p. 93.

Vast Ghelo(o)ve zie **[Vast Gelove]**

[Vaste Eilanden, die] h) or. l'Isles en Listenois – zie ook **Listenois** en **Terre Foreine**; i) **[die Vaste Eylanden]** – toenaam van koning **Alein van den Vasten Eylanden** <van den Vasten Eylanden> *Merlijn*: r. 19101.

Vasterait a) Fastrada († 794); b) dochter van de Frankische graaf Raoul – vierde [?] echtgenote van Karel de Grote – moeder van Theodrada en Hiltrud; e) **Vasterait**; f) derde echtgenote van Karll Meynet; g) kreeg twee dochters – in de Sant Albaen kerk te Mentz begraven; *Karl Meinet*: r. A316, 59; A323, 56.

Vasti a) koningin Wasti ¹ (ca. 5e eeuw v.C.) [*Esther* 1, 9] ²; b) eerste echtgenote van koning Ahasverus / Xerxes I van Perzië; e) **Vasti**; f) eerste echtgenote van koning Asswerus; g) om haar hoogmoed door hem verstoten; *Alexanders geesten*: boek IV, r. 912, 916; e) **Festa**; g) om haar hoogmoed verstoten door koning Asswerus, opgevolgd door Hester; *Limborch Prz*: p. 50; e) **Vasti** – koningin; f) echtgenote van Asswerus; g) bezat een vals karakter – exemplarisch hoogmoedig – verloor haar kroon aan Hester; *Minnen loep*: boek I, r. 2488; boek IV, r. 816, 820, 827, 841.

Vau** zie **Val****

Vauclere h) lett. helder dal; i) **Vauclere** – stad (in Saksen [?]) – d.m.v. een onderaardse gang verbonden met de Rozenborch – belegerd door de Saracenen; *Fierabras*: r. 23, 31, 65, 86, 121, 297.

Vaucoloen h) or. Valcolor, vlakte in Gascogne [?]; i) **Vaucoloen** – stad waar koning Yewyn de Heemskinderen naartoe stuurt om hen aan Karel de Grote uit te leveren – waar de strijd tussen het leger van Karel de Grote en de Heemskinderen plaatsvindt <Vancoloen> *Heemskinderen*: p. 125-129, 132, 133, 137, 138, 143, 144, 146, 154, 160, 173; i) **Vaucolone** – burcht van Yve – waar Reynolt en zijn broers door Karle en Yve in de val gelokt worden en strijden tegen Karle en diens leger <Falcalone, Falcolone, Falcolör, Falkalone, Falkalor, Falkolone, Valcolone> *Reinolt*: r. 2540, 7434, 7444, 7466, 7476, 7487, 7624, 7638, 7665, 7692, 7747, 7802, 7804, 7830, 7844, 8074, 8206, 8426, 8713, 8857, 8861, 8867, 9445, 9464, 9495, 9427, 9578, 9693, 10035,

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vashti>

2. http://vulgate.org/ot/esther_1.htm

10263, 10944, 12253, 12272, 12288, 13261; i) **Vaucloene** – burcht van Yewe, gelegen aan de Dordoene <Vaucoloen> *Renout*: r. 325, [1015], 1643.

Vaucolone zie **Valcoloen**

Vaudine zie **Dyne**

Vaudolitis h) [Graesse: *Vallisoletum*]¹ — Valladolid² aan de rivier de Pisuerga in Castilië, Spanje; i) **Vaudolitis** – stad in Castille, waar de ontvangst en kroning van Olyvier van Castillen plaatsvindt; *Olivier*: fol. K1r.

Vaucloene zie **Valcoloen**

Vausecur zie **Vansecuer**

Vaüsecür zie **Vansecuer**

Vautamijs h) or. Valtamise, heerlijkheid van Renier, de pleegvader van Jourdain de Blayes; i) **Vautamijs** – stad van Fromont; *Jourdein*: r. 437.

Velarus a) or. Clarius; e) **Velarus**; f) broer van Sarpedoen en Themeoen; g) strijdt mee met Eneas van Troyen tegen Turnus c.s.; *Troyen*: r. 38718; e) **Valerius** – Trojaan; f) (broer van Temoen); g) verder als boven; *Troyen Prz*: fol. 152rb.

Velatijn zie **Valentijf**

Velchem zie **Velthem**

Veldiche h) Veldeke in Belgisch Limburg, nu opgegaan in het dorp Spalbeek³ nabij Hasselt alwaar de Vel(de)kermolen nog zou herinneren aan de toenaam van de dichter⁴; i) **Veldiche** – plaats van herkomst / toenaam van **Heinreich von Veldiche**; *Eneide*: r. 13433.

Vele Geven, te h) or. Trop Doner – Teveel Schenken, allegorie⁵; i) **Te Vele Geven** – paadje in het land van Verweende Rikeit, waar de minnaar niet overheen mag; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 880, 910, 1147.

Velyx zie **Ulixes**

Vellis zie **Wellis van Nanantensis**

Velosa zie **Volchane**

Velt, Bloeyende zie **Bloeyende Velt**

Velt, Droevighe zie **Droevighe Velt**

Velt des Droefenes zie **Droevighe Velt**

1. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=572>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Valladolid.kmz

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Spalbeek.kmz

4. http://nl.wikipedia.org/wiki/Hendrik_van_Veldeke

5. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

Velthem h) [Graesse: *Velthemium*] ¹ — Velthem, om en nabij het huidige Veltem-Beisem ² bij Leuven in Vlaams-Brabant, België – waar Lodewijk van Velthem ³ vanaf 1312 (in naam) pastoor was; i) **Velthem** – toenaam van **Lodewijk van Velthem**; *Lanceloet*: boek IV, r. 13056; i) **Velthem** – toenaam van **Lodewyck van Velthem** <[Velchem]> *Merlijn*: r. 10419.

Vendome h) [Graesse: *Vindocinum*] ⁴ [Moisan I, 2: VENDO(S)ME] — Vendôme ⁵ aan de rivier de Loir ⁶ (zijrivier van de Sarthe) in Orléanais, Frankrijk; i) **Vendome** – graafschap; *Ferguut*: r. 5176; i) **Vandosme** – graafschap; *Meluzine*: fol. X5va, X5vb; i) **Vendosme** – graafschap in Normandië <Vendome> *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 7, 10.

Vandosme zie **Vendome**

Veneciane, die a) de Venetianen – zie ook **Venegien**; e) **die Veneciane** – volk (in Italië); g) bondgenoten van Turnus in de strijd tegen Eneas en Albane; *Eneide*: r. 5126.

[Veneetsche kant] zie **Venegien**

Venegen zie **Foccenie**

Venegen zie **Venegien**

Venegien h) [Graesse: *Venetia*] ⁷ [Moisan I, 2: VENIS(S)E] — de stadstaat Venetië, ⁸ havenstad in het noordoosten van Italië – gedurende de Middeleeuwen fameus om haar macht, rijkdom en losse zeden ⁹ – zie ook **die Veneciane**; i) **Venissie** – koninkrijk van Gratien – waar Tierijn met zijn vrouw en de kinderen van Ayoel en Mirabele naar toe gaat <Venissien> *Ayoel*: r. 745, 753; i) **Venigen** – stad in (het noorden van) Italia; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1539; i) **Venegen** – waar Jonitas naar Rosafiere laat zoeken; *Jonathas*: fragm. B, r. 931; i) **Venegien** – havenstad waarheen Jonathas Rosefier brengt om onder te duiken; *Jonathas M*: r. 41; i) **Venegen** – waar Rosafiere zeven jaar lang als prostituée in een bordeel verblijft <Wineghem> *Jonitas*: r. 852, 924; i) **Venegien** – koopmansstad, aan zee gelegen – verblijfplaats van koningin Sibille van Arragoene nadat zij bij Evax weggegaan is <Vinegen, Vinegien> *Limborch*: boek VI, r. 1919, 2436, 2440, 2460, 2551, 2630, 2648, 2680, 2683;

1. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=584>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Veltem-Beisem.kmz

3. https://nl.wikipedia.org/wiki/Lodewijk_van_Velthem

4. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=633>

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Vendôme.kmz

6. <http://en.wikipedia.org/wiki/Loir>

7. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=587>

8. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Venezia.kmz

9. <http://en.wikipedia.org/wiki/Venice>

- i) [Veneetsche kant] – waar de ridders Coenraet en Everaert naar Margrieta van Lymborch gezocht hebben <Veneetschen kant> *Limburch Prz*: p. 13;
 i) **Fenegen** – koopmansstad, aan zee gelegen – verblijfplaats van koningin Sibilie van Arregoen nadat zij bij Evax weggeaan is; *Lymburch*: boek VI, r. 1901, 2413, 2417, 2418, 2437, 2528, 2608, 2626, 2658, 2661; i) **Venegien** – havenplaats vanwaaruit Paris naar het Heilige Land vertrok; *Parijs & Vienne*: cap. [25]; i) **Venigien** – stad in (het noorden van) Italia; *Troyen*: r. 29107.

Veneleus zie **Venulus**

Venesia van Trapensis e) **Venesia van Trapensis** – correspondeert met **Capentis van Athica** (in *Lymburch*) – jonkvrouw; g) verblijft aan het hof in Constantinopel <van Trapensis Venesia> *Limburch*: boek VIII, r. 1178.

Venig(i)en zie **Venegien**

Venissie(n) zie **Venegien**

Vennes zie **Vannes**

Venter zie **Ventres van Garlot**

Ventosa h) Ventosa (Latijn voor winderig) is in de Latijnse *Pseudo-Turpijn*¹ een toevoeging bij Lucerna en geen afzonderlijke stad (zie **Lucernen**) – geïdentificeerd als de ruïne Castro (de) Ventosa, bij Villafranca del Bierzo in Castilië en León dicht bij de grens met Galicië; i) **Ventose** – stad in Hispanien – veroverd door Karll Meynet <Ventosen> *Karl Meinet*: r. A340, 15; i) **Ventosa** (or. Lucerna ventosa) – stad in Spaengien – door koning Karel vervloekt en onbewoonbaar gemaakt omdat de inname zo moeizaam verliep; *Turpijn*: II, r. 69.

Ventose zie **Ventosa**

Ventres van Garlot a) or. Neutre, koning van Garlot; b) echtgenoot van Blasine, een halfzuster van koning Artur – vader van Galescin – neef van koning Loth; e) **Ventres van Garlot** – koning van Garlot, leenman van koning Artur; f) vader van Galescins – verwant van koning Lot – verwant van koning Artur (via zijn vrouw); g) getrouwd met een halfzuster van koning Artur – één van de ‘tien koningen’ die strijden tegen koning Artur – aangevallen door de Sennen – legeraanvoerder tegen de Sennen in Clarence – later in dienst van koning Artur legeraanvoerder tegen de Sennen in de strijd om Clarence <Neures, Neuter, Neutre, Neutres, Neutres van Garlot, Venter, Ventres> *Merlijn*: r. 10440, 11095, 11104, 11121, 11127, 11160, 11249, 11454, 11485, 13405, 14283, 14340, 14507, 14637, 14965, 15802, 15950, 16350, 16397, 16411, 16933, 19192, 19744, 19745a, 19747, 19797, 19820, 19841, 19862, 19874, 19881, 19884, 19905, 19917, 19936, 19951, 19956, 24897, 27210, 31554, 32447, 32569, 32750, 32849, 32851, 32907, 33675.

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Historia_Caroli_Magni

Venulus a) or. Venulus; e) **Veneleus**; g) bode in dienst van koning Latyn – naar Dyomedes van Calidoen gestuurd om versterking te halen in de strijd tegen Eneas van Troyen c.s., keert terug met de weigering van Dyomedes – bondgenoot van Turnus, gedood door Tarcoen <Neneleus> *Troyen*: r. 37675, 39578, 39585, 39592, 39603, 39893, 39904; e) **Venulus**; g) bode van koning Latijn – verder als boven; *Troyen Prz*: fol. 157ra, 157rb, 159ra.

Venus a) Venus, ¹ de Romeinse variant van de Griekse godin Aphrodite ² – de derde van de zeven planeten (gerekend vanaf de aarde in het Ptolemaeïsche stelsel) – godin van de liefde (en vruchtbaarheid) – gedurende de Middeleeuwen de personificatie van de lichamelijke liefde (amor) die minnaars met pijlen (via het oog) in het hart raakt of met een toorts ‘in vuur en vlam’ zet – in de Oudfranse literatuur staat Venus model voor de hersenloze wellustige liefde en is de god Amour (zie **God van Minnen**) de patroon van de liefde die lichaam en geest veredelt, maar in de Middelnederlandse literatuur is Venus een volwaardige liefdesgodin – regelmatig interfereert Venus met de moedermaagd Maria (soms met gebruikmaking van het voor beiden symbolische getal V=5), die de ‘kampioen’ is van de geestelijke liefde (caritas) – zie ook **die Minne**;

b) dochter van Jupiter en Dione of van Uranus – echtgenote van Vulcanus – geliefde van Mars, Bacchus, Mercurius en Anchises – moeder van onder andere Cupido; d) haar huwelijk met de exemplarisch lelijke en oudere Vulcanus (met als gevolg haar overspel met de jonge god Mars) was een afschrikwekkend voorbeeld voor middeleeuwse gekochte huwelijken tussen een oudere man / weduwnaar en een jong meisje – met ‘Venus camer’ kan zowel een boudoir in de zin van een binnenskamers locus amoris bedoeld worden als het vrouwelijk geslachtsorgaan [*Die Rose*, r. 12265]; e) **Venus**; g) één van de drie godinnen bij het Paris-oordeel – door Parijs gekozen als de mooiste, wat aanleiding vormde tot de Trojaanse Oorlog; *Alexanders geesten*: boek I, r. 1253, 1259; e) **Venus**; g) gebruikt in de uitdrukkingen ‘in Venus’ preeel’, Venus’ acker bouwen, Venus’ strick, Venus’ ambeelt, dat spel van Venus, Venus’ kinderkens, spaceren in Venus’ rosegaert, dobbelen op Venus’ outaer; *Bedroch der vrouwen*: fol. C1v-C2r, D3v, E1r, E2v, E4v, H2r, K2v-K3r; e) **Venus** – godin van de liefde; *Boerden*: XV: r. 64; e) **Venus**; g) doet met haar pijlen bij mensen het liefdesvuur ontbranden; *Bueviijn*: fol. A3v, B4r, C3r, E2r; e) **Venus**; f) geliefde van Mars; *Caesar*: r. 847; e) **Venus** – godin van de minne; f) echtgenote van Wlchan – moeder van Eneas der Trojan (met Anchises als vader) – moeder van Cupido en Amor; g) krijgt van Paris de appel in plaats van Juno, waarna zij hem helpt Elena te schaken – maakt Dido verliefd op Eneas, die aan haar, als Eneas weg is, offert om haar gunstig te stemmen – als Eneas

1. [http://en.wikipedia.org/wiki/Venus_\(mythology\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Venus_(mythology))

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Aphrodite>

in Albane belegerd wordt, vraagt zij hulp aan haar man Wlchan, met wie zij zich dan verzoent (Wlchan had haar daarvoor met Mars in bed betrapt.) – zorgt ervoor dat Lavina en Eneas op elkaar verliefd worden <Venerem, Veneri, Venuse, Wenuse> *Eneide*: r. 45, 161, 166, 742, 808, 837, 860, 1366, 1406, 1851, 2314, 2368, 5597, 5605, 5627, 5643, 5648, 5658, 5661, 5771, 5829, 5842, 5860, 10036, 10116, 10158, 10243, 10261, 10708, 10985, 11062, 11162, 11178; e) **Venus**; *Esmoreit*: r. 242; e) **Venus**; *Ferguut*: r. 1179, 2157, 2463; e) **Venus**; g) won van Juno en Pallas de strijd om de gouden appel, die Paris aan de mooiste van hen zou geven <Veneris, Venuse> *Floris*: r. 642, 654, 657, 3134; e) **Venus**; g) streed met Juno en Pallas om de gouden appel voor de mooiste godin en werd door Paris als winnares aangewezen; *Floris Prz*: fol. B1r, 18; B3r, 6; C7r, 6; e) **Venus**; g) straft de hoogmoedige Gloriant (nadat hij heeft beweerd dat geen enkele vrouw hem waard is) door hem verliefd te maken op Florentijne; *Gloriant*: r. 22, 126, 408; e) **Venus**; *Helias Prz*: p. 7; e) **Venus** – godin van de liefde; g) voor wie koning Oetes nabij zijn paleis een tempel opricht met een weelderige tuin; *Jason*: fol. 88v, 90v, 91r, 97r, 100r-101r, 108v; e) **Venus** – heidense godin van de liefde; g) schiet met haar pijlen de mensen in het hart – ook in: “Venus camere” <Venuse> *Cassamus*: r. 1319, 1374, 1396, 1418, 1749; e) **Venus**; g) verder als boven; *Cassamus L*: fol. 1Vb, 7, 9; e) **Venus** – godin; g) geeft raad over de minne; *Couchi*: fragm. PI, r. 15; e) **Venus** – godin, koningin, vrouwe van de Minne; f) moeder van Cupido <Venuse, Venusse> *Limborch*: boek II, r. 14; boek V, r. 1326; boek VI, r. 35, 39, 48, 1252, 1329, 1490, 2797; boek VII, r. 57, 1680, 1691; boek VIII, r. 7; boek IX, r. 404, 423; boek XI, r. 862, 871, 890, 928; e) **Venus** – vrouwe van de Minne – vrouwe van Trouwe, Scamelheit, Hovessceit, Miltheit, Wijsheit, Wel Helen, Simpelheit en Mate; f) zuster van Juno en Pallas en van Jupiter, Neptunus en Pluto; g) houdt Heinrijc van Limborch twee jaar in haar rijk gevangen – laat hem met Echites van Athenen vertrekken <Venuse> *Limborch*: boek III, r. 1250; boek V, r. 2059; boek VII, r. 57; e) **Venus** – koningin, vrouwe – “Venus strale”; *Limborch Frg*: H49, r. 339; H51C, r. 249, 520, 536, 553; e) **Venus** – zesde van zeven planeten – “heeft vander minnen prijs” <Venuse> *Limborch Frg*: H51C, r. 504, 524, 533, 541, 547; e) **Venus** – godin, woont in een berg; f) moeder van Cupido; g) verder als boven – ook in uitdrukkingen: “Venus soupe”, “Venus janckers”, “Venus brant”; *Limborch Prz*: p. 13, 34, 43, 49, 50, 64, 65, 70, 71, 77, 80-82, 98, 100-102, 119, 140; e) **Venus** – koningin, vrouwe van de Minne; f) moeder van Cupide; g) verder als boven <Venüs, Venüse> *Lymburch*: boek II, r. 14; boek V, r. 1326; boek VI, r. 35, 48, 1247, 1324, 1477; boek VII, r. 1705, 1716; boek VIII, r. 7; boek IX, r. 400, 419; boek XI, r. 549, 857, 873, 892, 1139, 1148; e) **Venus** – godin, koningin; f) zuster van Jüno en Palas en van Jubiter, Neptunus en Pluto – vrouwe van Truwe, Schemlicheit, Hoescheit, Miltheit, Wysheit, Wael-helen, Sympelheit en Mäte; g) verder als boven – wekt voor Pigmales zijn

mooiste vrouwenbeeld tot leven – wreekt Echo nadat Narsisuse haar heeft afgewezen <Venüss> *Lymburch*: boek III, r. 1242; boek V, r. 2056; boek VI, r. 2780; boek VII, r. 56; boek XI, r. 1167, 1177, 1214, 1228, 1231, 1243, 1256, 1331, 1335, 1355, 1373, 1376; e) **Venus** – godin van de liefde; g) wakkert het liefdesvuur aan bij geliefden; *Malegijs*: p. 29, 108, 202, 257, 258, 301, 302, 310, 311; e) **Venus**; *Karl Meinet*: r. A36, 60; e) **Venus** – godin van de verliefdheid; g) opdrachtgeefster van *Der minnen loep* – aangeropen door Phillis – strijdt met Pallas en Juno om een gouden appel die bestemd is voor de mooiste onder de godinnen – door Paris als de mooiste aangewezen in ruil voor de mooiste vrouw die ooit geboren was – schoot Sille met haar giftige pijlen – in wier ban Cenobea haar stiefzoons tracht te verleiden – adopteerde Adonius en veranderde na zijn tragische dood diens bloed in een bloem – in de uitdrukking: Venus’ land zoeken, d.i. de liefde praktiseren; *Minnen loep*: boek I, r. 126, 425, 550, 1117, 1607, 2017, 2023, 2031, 2044, 2271; boek II, r. 403, 984, 2460; boek III, r. 559, 766, 773. e) **Venus** – vrouwe; *Mouwen*: r. 676, 738; e) **Venus**; *Parthonopeus*: r. 53; e) **Venus**; *Ragisel*: r. 48; e) **Venus** – één van de drie godinnen bij het Paris-oordeel; g) belooft Parijs de schoonste vrouw: Helena; *Reynaert Prz*: r. 4226, 4246, 4270, 4276; e) **Venus** – één van de drie godinnen bij het Paris-oordeel; g) verder als boven; *Reynaerts Hst*: r. 5500, 5521, 5548, 5556; e) **Venus**; *Saladijn*: r. 1078, 1108, 1223; e) **Venus**; g) maakt de zeven prinsessen verliefd op Seghelijs; *Segbelijn*: r. 4292; e) **Venus** – Griekse / heidense godin van de liefde; f) moeder van Eneas van Troyen (met Anchises als vader); g) betrokken bij het Paris-oordeel – door Paris verkozen als de mooiste; *Troyen*: r. 3729, 3766, 4112, 4116, 4894, 4896, 6267, 6283, 6300, 6310, 15367, 32017, 35639, 36060, 36806, 36948, 37748; e) **Venus** – godin; f) moeder van Eneas met Anchises als vader; g) kreeg de appel wel; *Troyen Prz*: fol. 134va, 136va, 141ra, 142ra, 146vb; e) **Venus**; g) verbindt geliefden; *Urbaen*: z.r.; e) **Venus**; g) die ervoor zorgt dat de jonkheer van Valckenborch van kleur verschiet als hij zijn geliefde jonkvrouw van Brabant ziet; *Valckenborch*: r. 44; e) **Venus** – godin; g) doet met haar fakkel de liefde bij de mensen ontbranden; *Vergi Prz*: r. 307, 308, 322, 328, 557, 560, 569, 838, 849, 867, 869, 892, 901, 902, 914, 918, 932, 987, 1224; e) **Venus** – godin, koningin van de liefde, met name van de vrouwen – vorstin van de stad Chyteroen; f) echtgenoot van Vulcanus – moeder van Cupido; g) exemplarisch overspelige vrouw <Venuse> *Vlaamse Rose*: fragm. Ab 1, r. 103, 128, 150; fragm. Al, r. 1034; fragm. Bl 2, r. 132, 220, 254; e) **Venus** – godin van de minne; g) exemplarisch mooie vrouw; *Walewein*: r. 3425, 3446.

Venus zie **Fenus**

Venüss zie **Venus**

Verbioen zie **Virbioen**

Verbodene Berch, die j) or. Tertre Interdit of Tertre Desvé [?] – hetzelfde als **Tercre Devee**; k) **die Verbodene Berch** – kasteel op een berg – door een ridder, die het bouwde uit liefde voor een jonkvrouw, zo genoemd opdat niemand er zou komen – alleen door een ridder uit het geslacht van David (d.i. Lanceloet van Lac) ongestraft te bereiken – waar vele Tafelronde-ridders gevangenzitten – waar Lanceloet van Lac hen komt bevrijden en vecht tegen Bohort van Gaunes jr., die de ridder had verslagen <Verbodene Berge, Verbodene Hille, Verbodenen Berge, Verbodenen Berghe> *Lanceloet*: boek II, r. 24493, 24567, 24672, 25493, 26827, 27096, 27758, 30884, 32490, 32695.

Verbodene Hille zie **Verbodene Berch, die**

Verdelone h) or. Nordelone, stad in Orcanie; i) **Verdelone** – stad in Orcanie, geboorteplaats van Walewein; *Lanceloet*: boek IV, r. 9263.

Verdoen zie **Verdun**

[Verdoolde Eilant, dat] h) or. l'Isle Esgaree; i) **dat Verdoolde Eylant** – afgelegen rotseiland gelegen ergens tussen Caire en Roomen in, waar Urbaen, Lucesse en haar oude voedster worden achtergelaten om daar van honger om te komen of door wilde beesten te worden opgegeten; *Urbaen*: cap. [16].

Verdun h) [Graesse: *Virdunum*]¹ — Verdun,² vestingstad³ aan de rivier de Maas in Lotharingen, Frankrijk; i) **Verdun** – toenaam van **Lancelijn van Verdun** <Verduin> *Lorreinen*: fragm. III, r. 752, 781; i) **Verdoen** – toenaam van **Lancelijn van Verdoen**; *Lorreinen V*: fragm. A, r. 142.

[Vere Eilande, die] zie **[Verre Eilande, die]**

Vergihne a) Verginia (5e eeuw v.C.); b) dochter van Verginius; d) door de rechter Appius Claudius⁴ opgeëist in een frauduleuze rechtszaak, maar om te voorkomen dat zij in diens handen zou vallen door haar eigen vader gedood; e) **Vergihne**; g) exemplarisch mooie vrouw; *Walewein*: r. 3439.

Vergi h) [Graesse: *Vergiacum*]⁵ [Moisan I, 2: VERGY] — Vergy,⁶ kasteel c.q. graafschap in de huidige gemeente Reulle-Vergy⁷ in Bourgondië, Frankrijk – graafschap van de [A-Z 6: *Châtelaine de Vergy*]⁸ hoofdpersoon van de Oudfranse novelle *La Châtelaine de Vergy*⁹ – mogelijk ook bedoeld als sprekende naam, gelet op de

1. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=636>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Verdun.kmz

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Verdun>

4. [http://fr.wikipedia.org/wiki/Appius_Claudius_Sabinus_\(consul_en_-451\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/Appius_Claudius_Sabinus_(consul_en_-451))

5. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=591>

6. http://fr.wikipedia.org/wiki/Maison_de_Vergy

7. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Reulle-Vergy.kmz

8. http://www.dbnl.org/tekst/gerr010vana01_01/gerr010vana01_01_0014.php#a013

9. http://www.dbnl.org/tekst/gerr010vana01_01/gerr010vana01_01_0014.php#a013

overeenkomst tussen ‘Vergy’ en ‘verger’ (Mnl. ‘vergier’) en de rol die de sierboomgaard in het verhaal speelt; i) **Virgi** – burggraafschap in Bourgoigne – de burggravin van Virgi is verraden door de jaloerse hertogin van Bourgoigne en pleegt zelfmoord; *Minnen loep*: boek II, r. 434, 1265; i) **Vergi** – burggraafschap in Borgoenien – toenaam van de ‘Borchgravinne van Vergi’ <Vergy> *Vergi*: r. 0, 41, 53, 314, 434, 772, 792; G: 147, 470; i) **Vergi** – graafschap in Bourgoendien – de burggraaf en burggravin van Vergi zijn familie van de hertog van Bourgoendien <Vergy> *Vergi Prz*: r. 1, 266, 274, 291, 514, 733, 752, 1183, 1194, 1201, 1202, 1211, 1219, 1500.

[**Vergiere, joncker Jan uut den**] zie [**Jan uut den Vergiere, joncker**]

Vergona e) **Vergona**; g) vertrouweling / vriendin van Exceleonesa; *Turias*: p. 48-50, 52, 54, 58.

Verion zie **Lerioen**

Verlaeren Lant zie **Verloren Lant, dat**

Verlegaen a) mogelijk corrupt – zie ook **Barlebaen**; e) **Verlegaen** – Saraceense god, samen met Baldewijn genoemd; g) aangeropen door Galifers mannen; *Ogyer*: r. 9339.

Verlet zie **Barletten**

Verloerne Foreeste zie **Verloren Foreest, dat**

Verloerne Lant zie **Verloren Lant, dat**

[**Verloren Eilant, dat**] 1 h) or. l’I(s)le Perdue – mogelijk het mythische eiland Avalon (Insula Avallonis) ergens in / bij Britannië – hetzelfde als **Liffie die verloren es** – mogelijk hetzelfde als **Avalon 1**; i) **tVerloren Eylant** – waar Prissyne haar drie dochters mee naartoe neemt; *Meluzine*: fol. A5ra.

[**Verloren Eilant, dat**] 2 h) or. Ille Perdue; i) [**dat Verlorne Eylant**] – toenaam van **Brangine van den Verlornen Eylande** <den Verlornen Eylande> *Merlijn*: r. 15645.

Verloren Foreest, dat h) or. Forest Perdue; i) **dat Verloren Foreest** – woud waar in zes jaar al honderd ridders spoorloos zijn verdwenen – Lanceloet van Lac raakt er betoverd, maar kan de betovering zelf verbreken – Lanceloet geeft een schildknaap opdracht erheen te gaan en op hem te wachten <Verloerne foreeste> *Lanceloet*: boek II, r. 16098, 22843.

[**Verloren Lant, dat**] h) or. insula dicta Perdita – het Verloren (ei)land, d.i. Atlantis; i) **tVerloren Lant** – paradijselijk land ten westen van Affrica – werd door Brandaen bezocht, maar kan niet meer worden teruggevonden <Verloerne lant> *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1735, 1741; i) **Verlaeren Lant** – paradijselijk land ten westen van Affrycke – verder als boven; *Troyen*: r. 29303, 29309.

Verme(n)does zie **Vermendoos**

Vermendois(s) zie **Vermendoos**

Vermendoos h) [Graesse: Viromandia] ¹ — Vermandois, ² graafschap in Picardië, Frankrijk; i) **Vermendoos** – in Vrancrike; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1557; i) **Vermendoys** – graafschap in Vranckerike van graaf Herbrecht; *Limborch*: boek V, r. 232, 247, 465; i) **Vermendoys** – leen van de Franse koning Lodewijc – graafschap van Herbrecht <Vermendoes, Vermendois> *Limborch Frg*: H51B, r. 106; H52, r. 289, 304; i) **Vermedoes** – graafschap in Vranckerich van graaf Herbrecht <Virmedoes, Vyrmedoes> *Lymburch*: boek V, r. 229, 244, 462; i) **Vermendose** – land van herkomst / toenaam van **Algammess von Vermendose** <Vermendoise, Vermendoiss> *Ogyer*: r. 357, 359, 366; i) **Vermendoys** – exemplarisch welvarende regio; *Reynaert A en F*: r. 1510; i) **Varmeduys** – land(streek) <Varmedois> *Reynaert Prz*: r. 1111; i) **Vermedoys** – land(streek) <Vermendoys> *Reynaerts Hst*: r. 1546; i) **Vermendoes** – land in Vrancryck; *Troyen*: r. 29125.

Vermendose zie **Vermendoos**

Verminc a) correspondeert met (or.) Nuc / Nut; b) vader van Yder; e) **Verminc** – koning; f) vader van Ydier; *Mouwen*: r. 27.

Vernon h) or. Warnont – bedoeld lijkt Mervent ³ in Poitou in het westen van Frankrijk – zie ook **Averne opter Seyne** en **Mermont**; i) **Vernon** – aan Diederic geschonken heerlijkheid; *Meluzine*: fol. T5ra.

Veronica a) Berenice, ⁴ later om etymologische redenen veranderd in Veronica: ‘vera icon’ ware afbeelding; d) legendarische vrouw die gedurende de Middeleeuwen geïdentificeerd werd met de vrouw die door Jezus van haar bloedvloeiingen genezen werd [*Mattheus* 9, 20] ⁵ – in de *Tiberius-legende* (zie **Tiberius**) droogt zij tijdens Jezus’ gang naar Golgota Zijn bebloed gelaat af met een doek, waarna Zijn gezicht als een gelijkend portret in die doek bleef staan – gaat met Volusianus en de latere paus Clemens naar Rome om de zieke keizer Tiberius te genezen – feestdag 4 februari; e) **Veronica**; *Johan*: r. 813; e) **Veronica van Galileen** – gelovige melaatse vrouw die genezen werd met haar hoofddoek, nadat Maria die op het hoofd van de gekruisigde Jhesus van Nazarenen gelegd had, waarna Zijn gezicht daarin afgedrukt stond – door Jacob gezocht en gevonden om keizer Vespasiaen van Rome te genezen – reist met Gay mee naar Rome – herkent sinte Clement – geeft hem haar doek – wordt door sinte Clement gedoopt <Veronica> *Wrake Vb*: fol. A4v, B1r, B2r, B2v, B3r, B4r, C3v, C4r.

1. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&groesser=&fip=qrsqwqayafsdrewqayafsdrrxssdaseaya&no=1&seite=640>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vermandois>

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Mervent.kmz

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Veronica

5. http://vulgate.org/nt/gospel/matthew_9.htm

Veronica van Galileen zie **Veronica**

[Verradenisse] a) Verraad c.q. Verraderlijkheid, allegorie ¹; e) **Verranese**; f) dochter van Nidecheit – zuster van Loosheit; g) helpt de Nature om de succesvolle Alexander de Grote tegen te werken – kiest de verrader Antypater als ‘werktuig’ voor de gifmoord op Alexander de Grote <Verradenese> *Alexanders geesten*: boek X, r. 75, 272, 301.

Verranese zie **[Verradenisse]**

[Verre Eilande, die] h) or. les Lontaignes Illes, ook Estranges Illes, koninkrijk van Galehot, gelegen nabij Ierland – mogelijk de Hebriden – hetzelfde als **die Vreemde Eylande** en **die Beslotene Eylanden**; i) **die Verre Eylande** – koninkrijk van Galehoud; *Lanceloet*: boek II, r. 14072; j) **[die Verre Eilande]** – toenaam van **Galaät van den Verren Eilande** <den Veren Eilande, den Verren Eilande> *Merlijn*: r. 22429, 32272.

Versa zie **Nerschee**

Versee zie **Nerschee**

Verson(nen)heit zie **[Voresienicheit]**

Vertegier a) Vortigern, ² legendarisch koning van Brittannië (5e eeuw); b) echtgenoot van Ronwen / Renwein, de dochter van Saksenleider Hengest; d) heeft koning Constantijn gedood en diens kinderen Ambrosius Aurelius / Pandragon en Uter Pandragon verbannen – wordt later door hen verdreven; e) **Utegier** – christen, ridder, later koning van Brytanigen / Engellant; f) schoonzoon van Hangijs; g) na koning Constans dood benoemd tot regent van de nog jonge koning Moynes – na de moord op Moynes tot koning gekozen – doodt de moordenaars – trouwt met de dochter van de Saksische Hangijs – laat Merlijn zoeken i.v.m. zijn steeds instortende toren – aangevallen door Pandragoen en Uter Pandragoen – gedood in zijn brandende toren <Uteger, Utegiere, Utegiers, Utegiere> *Graal*: r. 4173a, 4198, 4210, 4212, 4218, 4221, 4233, 4237, 4242, 4251, 4266, 4275, 4290, 4294, 4305, 4312, 4341, 4364, 4370, 4374, 4391, 4407, 4422, 4427, 4431, 4443a, 4444, 4457, 4509, 4563, 4599, 4637, 4671, 4675, 4687, 4891, 4933, 4947, 4959, 4982a, 4984, 4992, 5003, 5013, 5018, 5051, 5081, 5100, 5123, 5183, 5197, 5201, 5244, 5247, 5291, 5330, 5334, 5343, 5348, 5363, 5372, 5373, 5384, 5390, 5405, 5417, 6225; e) **Vertegier** – ooit koning van Bertanie <Utegier, Utegiers, Vertegiars> *Merlijn*: r. 11420, 21968, 32596; e) **Vortigher** – koning van Enghelant; g) verradelijk opvolger van de jonge koning Moyn – tracht de rechtmatige kroonprinsen Uter en Pandragon te doden – levert slag met koning Angis van Denemercke die Enghelant is binnengevallen – verzoent zich met Angis en huwt diens dochter Sarasine <Fortiger, Vortiger, Vortighers> *Merlijn Prz*: fol. B1a, B1b, B2a, B2b, B3a, B3b, B4a, B4b, D3b, D4a.

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vortigern>

Verton h) [Graesse: *Vertonium*] ¹ — Virton in Belgisch Lotharingen; i) **Verton**; *Meluzine*: fol. M2va.

[Verwaende Rijcheit] a) or. Richece (contaminatie met Fole Largece [?]) – Weelderige Rijkdom, allegorie ²; e) **Verweende Rikeit** – vrouw – dezelfde als **Rijcheit**; g) beheert het pad Te Vele Geven; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 890.

Verweende Rikeit zie **[Verwaende Rijcheit]**

[Verwoeste Lant, dat] i) **[dat Verwoeste Lant]** – koninkrijk – door Walewein verlost van een reuzenslang <Verwoesten Lande, Verwoesten Rike, Wosten Lande> *Lanceloet*: boek III, r. 2199⁴, 21181, 22218.

[Verwoeste Rike] zie **[Verwoeste lant, dat]**

[Verwornen Hout, dat] h) vrijwel zeker bedoeld als sprekende naam voor een locus horribilis; i) **Verwornen Holte** – land van di Stolte; *Tristant*: r. 16.

Vespasiaen a) Titus Flavius Sabinus Vespasianus ³ (9-79 n.C.) – gedurende de Middeleeuwen wordt zijn naam etymologisch in verband gebracht met zowel wespen als wormen (Lat. vespa) die zich in zijn hoofd zouden bevinden; b) vader van onder andere Titus Flavius Vespasianus; c) Romeins keizer (69-79); d) werd na de afgang van Cestius Gallus door keizer Nero naar Galilea gestuurd om de opstand te onderdrukken, waarin hij slaagde – na de dood van Nero keerde hij terug naar Rome om zijn rivaal Vitellius te verslaan en keizer te worden, nadat hij het commando had overgedragen op zijn oudste zoon Titus, die uiteindelijk in 70 Jeruzalem innam en de Tempel verwoestte, welke gebeurtenis door de Kerkvaders geduid werd als de door God gewenste wraak voor de kruisdood van Zijn mensgeworden Zoon Jezus van Nazareth – werd volgens één van de legenden (in een andere zijn zoon Titus, terwijl het eerder om keizer Tiberius ging) genezen door aanraking met de zweetdoek van Veronica met daarin de afbeelding van het gelaat van Jezus van Nazareth, waarop hij besloot zich op de joden te wreken – in anekdoten geportretteerd als een exemplarisch op geld beluste man; e) **Vaspasianus**; f) vader van Titus; g) wiens zoon genas van lepra – volgens de Dietse *Van Ons Heren Wrake* koning van Aquitanigen – volgens het Romans (d.i. Robrecht van Barioen) zelf genezen van lepra <Vaspasian> *Graal*: r. 409, 591, 611, 618a; e) **Vespasianus**; g) verwoestte Jeruzalem; *Meluzine*: fol. R6vb; e) **Vespasiaen** – keizer van Rome en de rest van de wereld; f) zoon van Augustus Cesar – vader van Tytus; g) regeerde omtrent veertig jaar na de kruisdood van Jezus – vroom man maar heidens – melaats gemaakt door Onze Lieve Heer om hem uit zijn afgoderij te bevrijden – maar genezen dankzij zijn seneschael Gay, (zijn geloof in) de ware God én door aanraking met de doek

1. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=596>

2. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vespasianus>

van Veronica – wreekt de onverdiende dood van de Heilige Profeet – overwint de opstandige provoost Pylatus – straft Jherusalem door het te verwoesten en grotendeels uit te moorden – laat zich dopen door sinte Clement

<Vespasiaens, Vespasianum> *Wrake Vb*: fol. A1v, A2r, A3r, A3v, B1v, B2r, B3r, B3v, B4r, C2r, D2v, E2r, E4v, F4r.

Vespasianus zie **Vespasiaen**

Veste Ziri j) Dui. veste Tyri / Tyrrei – zie ook **Tiereus**; k) **Veste Ziri** – burcht van Cyrus in het woud bij Laurente (in Italië) – verwoest door Aschanus en Eneas c.s. uit weerwraak; *Eneide*: r. 4570.

Vestvalen zie **Westfalen**

Viane h) [Graesse: Vienna]¹ [Moisan I, 2: VIAN(N)E] — Vienne,² stad³ (en land), gelegen waar de rivier de Gère⁴ uitmondt in de Rhône⁵ in de Dauphiné,⁶ Frankrijk – van grote strategische en economische waarde en een rijk verleden – verbanningsoord van Herodes Archelaus (zie **Archelaus 1**) – zie ook **Vienne 1**; i) **Viennen** – toenaam van Gheeraert van Viennen <Vyennen, Viennoys> *Galien Rethore*: cap. [1], [36]-[39], [43]-[47], [50]-[52], [55], [59]-[60], [66]-[67]; i) **Vianen** – hertogdom van Gheraert [van Vianen]; *Garijn*: r. 91; i) **Viane** – land van herkomst van Gheraert; *Geraert*: r. 117, 126, 139; i) **Vyane** – toenaam van **Gheraert van Vyane**; *Gwidekijn*: r. 21; i) **Vianen**; *Loybier I*: r. 366; i) **Vianen** – waar Roelant en Olivier een exemplarische tweekamp vochten; *Lorreinen O*: r. 3796; i) **Viane** – toenaam van **Gerarde van Viane** <Vyane, Vyanen, Vyanne> *Karl Meinet*: r. A496, 46, 67; A97, 18, 21, 36, 38; A499, 59; A500, 59; A501, 15; A506, 16, 47; A520, 20; A531, 25; A353, 45; i) **Vyane** – toenaam van **Geraert von Vyane** <Vyanen> *Ogyer*: r. 1492, 1612; i) **Vyane** – toenaam van **Gerhart von Vyane**; *Reinolt*: r. 4933; i) **Vienne** – graafschap en toenaam van Olivier (van Viennen); *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 10, 14; i) **Vianen** – land van de damphin van Vianen; *Saladijn*: r. 592; i) **Vyenne** – waar Turpijn van zijn wonden geneest – waar Turpijn een visioen krijgt waarin hem de dood van koning Karel geboodschapt wordt; *Turpijn*: XIII, r. 77; XIV, r. 12, 26.

Vianen zie **Viane**

Vyanoys zie **Vimbloys**

1. http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native_no=609

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Vienne.kmz

3. [https://fr.wikipedia.org/wiki/Vienne_\(Is%C3%A8re\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Vienne_(Is%C3%A8re))

4. [https://fr.wikipedia.org/wiki/G%C3%A8re_\(Is%C3%A8re\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/G%C3%A8re_(Is%C3%A8re))

5. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Rh%C3%B4ne>

6. <http://en.wikipedia.org/wiki/Dauphiné>

- Vianoise, die** a) de inwoners van Vienne gelegen aan de rivier de Rhône in het zuidoosten van Frankrijk – zie ook **Viane**; e) **die Vianoise** – de bewoners van Viane; *Ogier A-D*: r. 253.
- Vianose** n) van / uit Vienne in Frankrijk – zie ook **Viane**; o) **Vianose** – gezegd van zwaarden; *Roelant*: r. 213.
Viberbiun zie **Urbioen**
- Videunium** h) or. Videuniz; i) **Videunium** – stad in Vranckerijck – dichtstbijzijnde stad bij de woonplaats van Baroquel; *Sibilla*: r. 310, 319, 321.
- Vielcon** a) Yulcon [*Alexandreis IX*, 198] ¹; e) **Vielcon** (ed.-Franck: Wilco(e)n) – Indische reus; f) zoon van koning Enocus (ed.-Franck: Enacus); g) vecht zittend op een olifant – gedood door Alexander de Grote <Wilcoen, Wilcon> *Alexanders geesten*: boek IX, r. 345, 350.
- Vyen von Orlyon** a) mogelijk een corruptie van or. Yve / Ivon (of Huon); e) **Vyen von Orlyon**; f) neef van Hardrich; g) gedood door Reynolt <Vyenen, Vyon> *Reinolt*: r. 12949, 12951, 12957, 12962, 12967.
Viencennes, Bosch van zie **Bosch van Vincennen, het**
- Vienne 1** h) op het eerste gezicht Vienne [Graesse: **Vienna**] ² [Moisan I, 2: VIAN(N)E 1] in de Dauphiné, in Frankrijk (zie **Viane**), maar gelet op toponiemen als Brabant, Engelant, Normandien en Vlaendren in het begin van de roman, alsook het gegeven dat de gelijknamige vrouwelijke hoofdpersoon Vienne de dochter is van Godevaert Dallenson (= **Alenson** [?]), zou men eerder een plaats in het noordwesten van Frankrijk verwachten dan in het zuidoosten; i) **Vienne** – gelegen in Viennois “int lant van Dolfinie” – geboorteplaats van Vienne, de dochter van Godevaert Dallenson <Viennen, Viennois, Viennoys> *Parijs & Vienne*: cap. [1], [4]-[6], [9]-[10], [13], [21], [23], [26], [28], [31];
- Vienne 2** a) ‘stadsnaam’ afgeleid van Vienne, gelegen in de Dauphiné, Frankrijk (zie **Viane**); b) geliefde van Paris; e) **Vienne** – geboren in en vernoemd naar de stad Vienne; f) dochter van Godevaert Dallenson en Dyane – voedsterzuster van Ysabeele – geliefde en minnares van Paris; g) geroemd om haar schoonheid – mag aanvankelijk van haar vader absoluut niet met Paris huwen vanwege standsverschil, maar trouwt uiteindelijk toch met hem <Vienna, Viennen, Viennens, Viennois, Viennoys, Vyenne> *Parijs*: z.r.
Vienne(n) zie **Viane**
Viennois zie **Viane**
- Viennois** h) [Moisan I, 2: VIEN(N)OIS 1], de regio rond de stad Vienne in Frankrijk – zie **Vienne 2**
Viennoys zie **Viennen**

1. http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost12/Gualterus/gua_al09.html

2. <http://daten.digitalle-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=609>

Vier Aymijns Kinderen, [Historie] van die zie [Historie van die vier Aymijns Kinderen, die]

Vier Aymijns Kindren zie [Heemskinderen, die]

Vier Stenen, Casteel van den zie Casteel van den Vier Stenen, dat

Vier Vresen, Bosch van zie [Bosch van Vier Vresen, dat]

Viertuyt h) mogelijk corrupt (lees [?]: Fiorentina) aangezien de letterlijke betekenis ‘deugd’ hier absoluut niet van toepassing is; i) **Viertuyt** – graafschap van de echtgenoot van Europa van Melanen, die het kind dat Heindric van Lymborch bij haar verwekt heeft, levend wil verbranden; *Limborch Prz*: p. 59.

Victoria a) or. Victoria [*Alexandreis*, boek IV, r. 405]¹ — Overwinning, allegorie²; d) voor deze Romeinse godin van de overwinning³ was een tempel gebouwd op de heuvel Palatinus te Rome; e) **Victoria** – “die godinne vanden zege”; f) zuster van Lof ende prijs ende werelt ere (or. Gloria), Mogentheit (or. Maiestas), Ontsienlicheit (or. Reverentia), Gherechteheit (or. Justicia), Goedertierenheit (or. Clementia), Rijcheit (or. Pecunia), Eenradicheit (or. Concordia), Blijscap (or. Applausus), Smekinghe (or. Favor) en Wale Onnen (or. Risus adulator); g) bewoont een paleis, dat staat op vier pilaren, genaamd Wijsheit, Gerechteheit, Gedoechsamhede en Cracht, met haar allegorische zusters – zit in een ivoren zeter op “solre”, d.i. een solarium – moedigt de succesvolle Alexander de Grote aan; *Alexanders geesten*: boek IV, r. 1425, 1458, 1497, 1505, 1527.

Vylant zie Wilant

Ville Rouge h) or. Ville Rouge – zie **Rennes**; i) **Ville Rouge** – de oude naam van Rennes; *Ponthus ende Sidonie*: cap. 18.

Villers h) or. Villiers – bedoeld zou misschien kunnen zijn Villers-Bocage⁴ (Calvados) in Normandïe, Frankrijk; e) **Villers** – heerlijkheid – toenaam van **Peter van Villers**; *Ponthus ende Sidonie*: cap. 13, 47.

Vimbloys h) mogelijk Beauvois-en-Vermandois⁵ in Picardië in het noorden van Frankrijk – correspondeert met Boloys in *Reynaert F* (zie **Bolois 1**); i) **Vimbloys** – dorp in Vermendoys – waar een exemplarisch rijke “pape” woont, bij wie Reynaert Ysengrijn laat inbreken; *Reynaert A*: r. 1509; i) **Vyanoys** – dorp in Vermedoys – verder als boven; *Reynaerts Hst*: r. 1545.

Vincennen zie Bosch van Vincennen, het

Vincennen, Bosch van zie Bosch van Vincennen, het

Vincennes zie Bosch van Vincennen, het

1. http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost12/Gualterus/gua_al04.html

2. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

3. [https://nl.wikipedia.org/wiki/Victoria_\(godin\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Victoria_(godin))

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Villers-Bocage.kmz

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Beauvois-en-Vermandois.kmz

[Vincencius, sent] a) de heilige Vincentius van Zaragoza ¹ († ca. 304); d) Spaans martelaar onder keizer Diocletianus – beschermer van het weversgilde – feestdag 22 januari; e) **sant Vincencius** – geboren in Ora; *Karl Meinet*: r. A339, 33.

Vincent a) or. Vincent; e) **Vincent** – één van de Twaalf Genoten van koning Kaerle die Groote of iemand dicht daarbij; g) sterft op de Ronchevale in Spaengnen in de strijd tegen de Sarazijnse koning Marchille; *Galien Rethore*: cap. [20].

Vinegen zie **Venegien**

Vinegie i) **Vinegie** – leen [?] van koning Rioen van Denemarke; *Merlijn*: r. 18705.

Vinegien zie **Venegien**

Vio[...] a) mogelijk een corruptie van or. Yve / Ivon (of Huon); e) **Vio[...]**; f) zoon van Ay[...]; *Ogier H*: r. 189.

Vioena zie **Nicea**

Vyon zie **Vyen von Orlyon**

Vyons van Poytiers a) mogelijk een corruptie van or. Yve / Ivon (of Huon); e) **Vyons van Poytiers** – ridder; g) bode in dienst van koning Karel van Vrancrijk – tot ridder geslagen door Hughe van Bourdeus; *Hughe Prz*: p. 6, 7.

Vyramus zie **Pyramus**

Virbioen a) or. Virbius; b) zoon van Hippolytus; e) **Virbioen**; f) zoon van Ipolitus; g) bondgenoot van Turnus tegen Eneas van Troyen c.s.; *Troyen*: r. 37640, 40357; e) **Virbion**; f) zoon van Ypolitus; g) verder als boven <Verbioen> *Troyen Prz*: fol. 146ra, 161va.

Virbion zie **Virbioen**

Virghilius zie **Virgilius**

Virgi zie **Vergi**

Virgilius l) Publius Vergilius Maro, ² Romeins auteur (70-19 v.C.) van het door keizer Octavianus (Augustus) gevraagde epos *Aeneis* ³ (29-19 v.C.), waarin de oorsprong van het Romeinse Rijk wordt teruggevoerd op de Trojaan Aeneas en diens zoon Julius – geboren in Andes bij Mantua – gedurende de Middeleeuwen werd de eerste lettergreep van zijn naam vaak als ‘vir’ gespeld, omdat dit ‘man’ in het Latijn betekent – gedurende de Middeleeuwen was Virgilius ook (en vooral [?]) bekend als spraakmakend tovenaer en samen met Aristoteles (zie **Aristotiles**) en Salomon (zie **Salomon 1**) als exemplarisch slachtoffer van vrouwenlist – auctoritas; e) **Virgilius** – cleric, meester “vanden seuen arten vroet / van nigromancien consti vele,” woonde ooit in Rome; g) hoofdpersoon in een exempel [‘Virgilius’] dat de keizerin vertelt om haar man te overtuigen van de schuld van haar stiefzoon, die zij [valselijk] van

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Vincent_of_Saragossa

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Virgilius>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Aeneid>

verkrachting beschuldigt: heeft ten behoeve van de armen van Rome een 'kunstmatig' vuur gemaakt dat nooit uitgaat, maar dat door een cleric uit Lombardien opzettelijk geblust wordt <Virghilius, Virgiliuse> 7 *Vroeden*: r. 2246, 2268, 2313; e) **Vergilius**, meester te Rome; g) exemplarisch wijs en vernuftig man, die naar men zegt nigromancie geleerd had van de Duivel zelf – exemplarisch slachtoffer van vrouwelijk bedrog; <Vergili, Virgilius> *Bedroch der vrouwen*: fol. E1v-E3v; m) **Virgilius** – auteur van de (Latijnse) *Eneide*; *Eneide*: r. 41, 165, 357, 2706, 4581, 13511; e) **Virgilius** – goede tovenaar; g) begeert Lucrecia die doet alsof zij op zijn avances wil ingaan en belooft hem in een mand te zullen ophijsen naar haar slaapkamerraam – samen met haar minnaar Berthamas laat zij hem echter halverwege hangen en maakt hem zo publiekelijk te schande – Virgilius wreekt zich op haar (en de stad) door alle vuren te doven, waarna er alleen nog maar vuur gehaald kan worden uit de 'lenden' van Lucrecia; *Minnen loep*: boek I, r. 2515, 2523, 2546, 2550, 2556, 2565, 2569, 2576, 2635, 2641; boek II, r. 620; m) **Virgilius** – klassiek auteur – geboren in Mante – vertaalde het verhaal van de Trojaanse Oorlog uit het Grieks in het Latijn – volgens Jacop van M(a)erlant een betrouwbaarder zegsman dan Bonoot van Suette More <Virgilis, Virgilise> *Troyen*: r. 595, 19571, 30272, 30278, 31437, 31503, 31554, 31584, 32379, 33233, 33336, 33476, 34978, 34990, 35854, 37553, 37654, 38757, 38786, 40853; m) **Virgilius** – auteur van de brontekst – geboren in Manten; *Troyen Prz*: fol. 135va, 152vb.

Virmedoes zie **Vermendoos**

Viscant h) [West PR: Huidesanc] – stad aan of bij de zee, gelegen in Groot-Brittannië – zeker niet Wissant in Pas-de-Calais, Frankrijk (zie **Wyssant**) – hetzelfde als **Guendisam**; i) **Viscant** – stad waar koning Ventres van Garlot met zijn leger uitrust na de slag tegen de Sennen; *Merlijn*: r. 19937.

Vischamp h) [Graesse: Fiscamnum]¹ [Moisan I, 2: FESCAMP] — Fécamp² aan de rivier de Valmont³ in Normandië, Frankrijk – met een belangrijk klooster⁴; i) **Vischamp** – waar Ryzart von Normandy een abdij liet bouwen; *Reinolt*: r. 4926.

Vischer Coninc zie **Coninc Visscher**

Visscher, Coninc zie **Coninc Visscher**

[**Visscher, Rike**] zie [**Rike Visscher, die**] 1 & 2

Vitas Patrum l) *Vitae patrum* ook wel *Vitas patrum* getiteld en in het Middelnederlands vertaald als het *Vaderboec*, een aan Hiëronymus van

1. <http://daten.digitale-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050913/images/index.html?id=00050913&native no=71>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Fécamp.kmz

3. [https://fr.wikipedia.org/wiki/Valmont_\(Seine-Maritime\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Valmont_(Seine-Maritime))

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Fécamp_Abbey

Strido(n) ¹ (ca. 347-420) toegeschreven verzameling biografieën van (Egyptische) woestijnvaders; m) **Vitas Patrum** – van sentte Jheronimus – waarin de ontmoeting van sentte Anthonys met Centauroen in de woestijn beschreven staat; *Troyen*: r. 13773.

Vitborch zie [Bitborch]

Vitre h) [Graesse: Victoriacum] ² or. (Regnault de) Vitré — Vitré ³ (Ille-et-Vilaine) ⁴ in Bretagne, Frankrijk; i) **Vitre** – de heer van Vitre of die van Clinson, die (als wapenteken) de(zelfde) leeuw voert, wordt gedood door de Saraceense koning Karodos; *Ponthus ende Sidonie*: cap. 12.

Viver van Genesareth h) het Meer van Gennesaret ⁵; i) **Viver van Genesareth** – alias de **Zee van Galilea** – waar Jezus zijn eerste apostelen recruteerde; *Gulden Legende*: [2].

Viviane zie Nymiane

Vyvieyne zie Nymiane

Vivien a) Vivien de Monbrant, later door zijn huwelijk met Esclarmonde koning van Monbrant; b) kleinzoon van Doon de Maience – zoon van Buez d'Aigremont en Avise – broer van Maugis – echtgenoot van Esclarmonde; e) **Vivien** – ridder; f) zoon van hertog Bueve van Eggermont en hertogin Druwane – tweelingbroer van Madelgijs – echtgenoot [?] van Beufloer – vader van Aymijn – neef (van moederskant) van Ysane, van meester Yverd en van de graaf van Monclier; g) als baby geroofd en Saraceens opgevoed in Mombrant bij koning Yvorijn – vecht in dienst van de Saraceense koning Athenor bij de belegering van Rosefloer een tweekamp met Madelgijs – na de hereniging met Madelgijs christen geworden – bij Monclier in gevecht met koning Karel de Grote – bevrijdt samen met Madelgijs hun vader in Parijs – sterft op zee in de strijd tegen de Saracenen <Viviene> *Madelgijs*: fragm. III, r. 16, 22, 28, 32, 47, 89, 168, 171, 207; fragm. IV, r. 83, [93], [114], 136, 155, 157, 223, 225, 231, 244, 247, 256, 268, 293; fragm. V, r. [117], 125, 137; fragm. VI, r. 28, 42, [52], 133, 146, 160, 170, 174; fragm. VII, r. 22, 38, 48, 51, 63, 77, 112, 116, 140, 227, 272, 274; fragm. VIII, r. [1], 5, 27, 30, 59, 63, 83, 88, 93, 116, 138, 153, 170, 176, 194, 219, 222, 239, 245, 258; fragm. IX, r. 232; e) **Vivien van Eggermont** alias **Vivien van Mombrant** – ridder; f) zoon van hertog Buevijn van Eggermont en Druwane van Eggermont – tweelingbroer van Malegijs – neef (van moederskant) van Ysane, meester Jorck en de graaf van Moncler – echtgenoot van Benfluer – vader van Aymijn van Eggermont; g) als baby

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Jerome>

2. http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native_no=606

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Vitre.kmz

4. [http://fr.wikipedia.org/wiki/Vitr%C3%A9_\(Ille-et-Vilaine\)](http://fr.wikipedia.org/wiki/Vitr%C3%A9_(Ille-et-Vilaine))

5. http://en.wikipedia.org/wiki/Sea_of_Galilee

ontvoerd naar de Saraceense koning Yvorijn van Mombrant, bij wie hij als heiden wordt opgevoed – krijgt in een tweekamp tegen de Saraceense reus Broeysin om Benfluer een (christen) visioen en doodt Broeysin – samen met Benfluer naar Palerne gestuurd waar zij worden gevangengezet – ontsnapt, onthoofdt de graaf van Palerne en verwondt koning Yvorijn – vecht in dienst van koning Antenor een tweekamp tegen Malegijs, waarbij de broers elkaar herkennen – trekt met hem naar Moncler om hun oom te ontzetten en later als pelgrim naar Parijs om hun vader te bevrijden – doodt koning Yvorijn in de om strijd Eggermont – na achttien jaar herenigd met Benfluer, die hij nu officieel trouwt – gevangengenomen en meegenomen naar Persen – doodt tijdens het huwelijksfeest van Synageel en Jolente koning Glutifax van Alexandrien – raakt in Mayorcken zwaargewond in de strijd tegen koning Yvorijn jr. van Mombrant – sterft en wordt in Eggermont met eer begraven <Viviens, Vivyen, Vyvien> *Malegijs*: p. [11], 24-50, 52-54, 59-69, 71, 73, 75-78, 83-89, 94, 102-108, 111-116, 118, 120, 122, 126, 128-132, 134, 136, 137, 140, 142, 145, 151-157, 160, 194, 195, 227, 236, 276, 308, 320, 327; e) **Vivien van Mombrant** – Saraceens ridder; f) adoptiefzoon (ontvoerde ‘vondeling’) van koning Yvorijn van Mombrant en (pleeg)broer van Benfluer; g) zo geheten tijdens zijn verblijf en opvoeding in Mombrant – in dienst getreden bij koning Antenor van Spaengien tijdens diens belegering van Rotsefluer; *Malegijs*: p. 11, 49, 64.

Vivien van Eggermont zie **Vivien**

Vivien van Mombrant zie **Vivien**

[Vlaemsch, dat] n) het Vlaams – taal; o) **[Flemsche]** – taal van het origineel <Flemschen> *Johan*: r. 27.

Vlaemsche n) Vlaamse; o) **Vlaemsche** – afkomstig uit Vlaenderlant <Vlaemschen, Vlaemsschen> *Saladijn*: r. 561, 585, 621, 637, 713, 952, 1022, 1024, 1206, 1515.

Vlaenderen h) het middeleeuwse graafschap Vlaenderen, ¹ in het huidige België, een deel van het noorden van Frankrijk (Frans Vlaenderen) en het huidige Zeeuws-Vlaenderen – exemplarisch rijk graafschap dat grotendeels onder de Franse koning viel en voor een klein deel onder de keizer van Duitsland – het middeleeuwse Vlaenderen was tweetalig met een Franstalige bovenlaag en een ‘Dietse’ onderlaag – onder andere vermaard om zijn schilderkunst – hetzelfde als **Flamgne**; i) **Vlaenderen** – graafschap; *Ayoel*: r. 493; i) **Vlaenderen** – in Vrancrike; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1557; i) **Vlaendren**; *Buevijn*: fol. I6v; i) **Vlaenderen** – graafschap; *Gaver Capeel*: r. 35, 135, 145; i) **Vlanderlant**; *Graal*: r. 28; i) **Vlaenderen** – met daarin de havenstad (de) Sluys – de graaf van het nog ongelovige Vlaenderen valt de stad Bolonien aan, maar wordt verslagen door Lion, waarmee het beleg ophoudt; *Helena van C*:

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Flanders>

cap. [6], [15], [18]; i) **Vlaenderen** – graafschap – land waarin het koninkrijk Lillefoort ligt; *Helias Prz*: p. 1, 3, 77; i) **Vlaendren** – huidige naam van **Flamgne** – gelegen naast Bertangen – waar de spionnen van koning Claudas doorheen reizen op weg van Arturs hof naar Benoyc <Vlaenderen> *Lanceloet*: boek II, r. 32012, 32259, 32777; i) **Vlaendren** – graafschap – bondgenoot van hertog Otte van Limborch; *Limborch*: boek II, r. 1924; i) **Vlaenderen** – waar de ridders Coenraet en Everaert naar Margrieta van Lymborch gezocht hebben; *Limborch Prz*: p. 13; i) **Vlaenderen** – graafschap – bondgenoot van hertog Otte van Lymborch; *Lymburch*: boek II, r. 1917; i) **Vlaendren** – met Henengouwe door de Loreinen heroverd voor koning Puppijn; *Lorreinen H*: r. 85; i) **Vlaendren** – door Yoen bij het huwelijk van Judit met Lodewijc gegeven aan Lodewijc; *Lorreinen J*: fragm. I, r. 1326; i) **Vlaendren** – toenaam van **Liedrijc van Vlaendren**; *Lorreinen O*: r. 2903, 2936; i) **Vlaenderen** – land van Ludewich van Vlaenderen; *Karl Meinet*: r. A17, 66; A198, 13; i) **Flandern**; *Ogyer*: r. 2641, 4180; i) **Vlaenderen** – graafschap – partij in het toernooi te Lonnen; *Olivier*: fol. D3r, D6r, E2r; i) **Vlaendren** (or. Flandres) – graafschap – land van herkomst van deelnemers aan een toernooi van Godevaert Dallenson in Vrancrijc – land van herkomst van Dyane <Vlaenderen> *Parijs & Vienne*: cap. [4], [6]-[7], [17], [21]; i) **Vlaenderen** – graafschap van één van de deelnemers aan het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. 3771, 5294; i) **Vlaendren** – koninkrijk (van koning Nobel) – door Reynaerts vader aangeboden aan Bruun – waar te Kriekepit bij Hulsterloe de verborgen schat ligt, vertelt Reynaert aan koning Nobel; *Reynaert A en F*: r. 2252, 2256, 2574; i) **Vlaenderen** – koninkrijk (van koning Nobel) – verder als boven <Vlaenderen> *Reynaert Prz*: r. 1657, 1660, 1913; i) **Vlaenderen** – koninkrijk (van koning Nobel) – verder als boven; *Reynaerts Hst*: r. 2273, 2277, 2597; i) **Vlaenderlant** – graafschap – de graaf van Vlaenderlant, hier Robbrecht van Vriesen, neemt deel aan het toernooi te Camerijc; *Saladijn*: r. 539, 802, 1259; i) **Vlaendren** – land in Vrancryck; *Troyen*: r. 29125; i) **Vlaenderen** – waar Ulenspiegel schilderijen gekocht heeft die hij als werk van eigen hand toont aan de graaf van Hessen om zo een opdracht in de wacht te slepen; *Ulenspieghel*: H 18; i) **Vlaendren** – land van herkomst van de cleric Minre met Groter Quale; *Vlaamse Rose*: fragm. Ab 1, r. 78.

Vlaenderlant zie **Vlaenderen**

Vlaendren zie **Vlaenderen**

Vlaenderen zie **Vlaenderen**

Vlaminge, die a) de Vlamingen; ¹ e) **Vlamingen**; g) komen Karel te hulp bij zijn strijd tegen Aymyn en Amerijc; *Heemskinderen*: p. 12; e) **die Vlaminge** – volk; g) bondgenoten van Karel de Grote tegen Agulant; *Lorreinen O*: r. 235; e) **die Vlemynck** – toenaam van **Baldewyn**; *Karl Meinet*: r. A251, 64; e) **die**

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Flemings>

Vlammyngen – inwoners van Vlanderen <Vlemynck> *Karl Meinet*: r. A471, 34; A521, 40; A525, 28; e) **Flemming** – mee met Karel de Grote; *Ogyer*: r. 308; e) **die Vlaminge**; g) bondgenoten van de Franse koning <Vlamige, Vlaminck> *Parthonopeus*: fragm. M I, fol. 1va, 3; 1vb, 4; e) **Vlemynge**; g) komen Karle te hulp in de strijd tegen Heyme en Eymrich von Narbone; *Reinolt*: r. 115; e) **de Vlaminck** – toenaam van **Robbrecht van Vriesen**; *Saladijn*: r. 618, 1215, 1237, 1246, 1403; e) **die Vlamingen** (or. Flandres, aan wie en aan de Denen koning Karolus Portugal geeft als zij daar willen blijven); g) aan wie en aan de Brabanders koning Karel Galissien geeft; *Turpijn*: IX, r. 47.

Vlamingen zie **Vlaminge, die**

Vlaminck zie **Vlaminge, die**

Vlammyngen zie **Vlaminge, die**

Vlanderen zie **Vlaenderen**

Vlanderlant zie **Vlaenderen**

Vlcanus zie **Vulcans**

Vlemynck zie **Vlaminge, die**

Vlemynge zie **Vlaminge, die**

Vles i) **Vles** – bondgenoot van Baligain in de strijd tegen Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A477, 2.

Vlies, Gulden zie **Gulden Vlies, dat**

Vlorys zie [Florys] 2

[Voen] zie [Joen]

Voert zie **Vrese**

Voisant e) **Voisant** – Saraceens koning; *Ogier E-G*: r. 209.

Volantin zie **Valentijf**

Volatijf zie **Valentijf**

Volatyn zie **Valentijf**

Volatin zie **Valentijf**

Volbeyaert zie **Beyaert**

Volbeiert zie **Beyaert**

[Volkan] zie **Volceus**

Volcanus zie **Vulcanus**

Volceus a) or. de Rutuliër Volcens; d) doodt Euryalus en Nisus; e) **Volzam** – (Italische) graaf, in dienst van Turnus; g) laat de gevangengenomen Eurialus (en Nisus) doden <Volkam> *Eneide*: r. 6694, 6730, 6745, 6786, 6793, 6812, 6820; e) **Volceus** – aanvoerder van de Ruseliene onder leiding van Turnus; g) strijdt mee met Turnus tegen Eneas van Troyen c.s. – gedood door Nisus, die hij ook dodelijk verwondt <Valceus, Volchens> *Troyen*: r. 38311, 38347, 38368, 38378, 38385; e) **Voleus** – legeraanvoerder; g) bondgenoot van Turnus – gedood door Nysus; *Troyen Prz*: fol. 150ra-150va.

[Volchan] zie **Vulcanus**

Volchane h) land van de Volscen / Volsci, ¹ Italisch volk in het midden van Italië;
 i) **Volchane** – koninkrijk (in Italië) van Chamille; *Eneide*: r. 5145; i) **Nelosa** –
 land van herkomst en koninkrijk van koningin Carmilla – bondgenoot van
 Turnus tegen Eneas van Troyen c.s.; *Troyen*: r. 37653; i) **Velosa** – koninkrijk
 (met koningin) – verder als boven; *Troyen Prz*: fol. 146ra.

Volentijf zie **Valentijf**

Volentijn zie **Valentijf**

Voleus zie **Volceus**

Volken zie **Fouken van Morlioën**

Volquin(et) zie **Fuckelmet**

Volterne h) [Graesse: Volaterrae] ² — Volterra ³ in Toscane in het midden van Italië – stad
 gesticht door de Etrusken; i) **Volterne** – stad (in Italië) – bondgenoot van
 Turnus in de strijd tegen Eneas en Albane; *Eneide*: r. 5124.

Volzam zie **Volceus**

Voorne zie **Yvoire**

[Voresienicheit] a) Vooruitziendheid of Schrandereit, allegorie ⁴;

e) **Vorsienicheit** – woont in het kasteel van Aventure; f) zoon van vrouwe
 Oetmoedicheit – broer van Mate en Vrese; *Limborch*: boek X, r. 330, 675, 691,
 739; e) **Vorsinnicheit** – woont in het kasteel van Aventure; f) zoon van
 Oitmüchicheit – broer van Mäte en Voert <Versonheit, Versonnenheit,
 Vürsennicheit> *Lymburch*: boek X, r. 332, 686, 702, 756.

Vorne h) het middeleeuwse Zuidhollandse eiland Voorne ⁵ met als ‘hoofdstad’
 Oostvoorne, ⁶ waar de burch stond, en als haven Merlant, dat gedurende de
 Middeleeuwen al opging in Brielle (zie **den Briel**) – heerlijkheid van Albrecht
 van Voorne (vóór 1247-1287), burggraaf van Zeeland; i) **Vorne** – heerlijkheid
 van Albrecht; *Graal*: r. 16.

Vorne zie **Yvoire**

Vorsienicheit zie **[Voresienicheit]**

Vorsinnicheit zie **[Voresienicheit]**

Vort zie **Vrese**

Vortig(h)er zie **Vertegier**

Vostaert, Pieter zie **Pieter Vostaert**

Voucekuer zie **Vansecuer**

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Volsci>

2. http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native_no=647

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Volterra.kmz

4. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

5. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Voorne>

6. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Oostvoorne.kmz

Vougant h) or. vaugant / nagant par la mer, lett. varend over de zee – abusievelijk als toponiem opgevat; i) **Vougant** – havenplaats [?]; *Meluzine*: fol. G5ra.

Vouvant j) Vouvant ¹ in Poitou in het westen van Frankrijk – van het kasteel rest een toren met de naam ‘Toren van Melusine’ ²; k) **Vouvant** – door Melusine gesticht kasteel; *Meluzine*: fol. F6va, X1ra.

Vr** zie **Fr****

Vranc(ke) zie **Vranke**

Vranckelant zie **Vrankerike**

Vrancken zie **Fransoise, die**

Vrancken zie **Vrankerike**

Vranckerich zie **Vrankerike**

Vranckerijc(h) zie **Vrankerike**

Vranckerijck(e) zie **Vrankerike**

Vranckerijcsche zie **Fransche**

Vranckeri(j)ke zie **Vrankerike**

Vranckreick zie **Vrankerike**

Vranckryc zie **Vrankerike**

Vranckrich(e) zie **Vrankerike**

Vranckrycke zie **Vrankerike**

Vranckrijc(h) zie **Vrankerike**

Vranckrijck(e) zie **Vrankerike**

Vranckrike zie **Vrankerike**

Vranclant zie **Vrankerike**

Vrancryc(ke) zie **Vrankerike**

Vrancrycke, Rechte zie **Rechte Vrancrycke**

Vrancrycks lant zie **Vrankenlant**

Vrancrijc zie **Vrankerike**

Vrancrijk(e) zie **Vrankerike**

Vrancrijck zie **Vrankerike**

[**Vrancrijck, Historie van**] zie [**Historie van Vrancrijck**]

Vrancrijcke zie **Vrankerike**

Vrancrijcke zie **Oostrike**

Vrancrike zie **Vrankerike**

Vrancricke zie **Vrankerike**

Vrancrijcke! n) Frankrijk!; o) **Vrancrijcke!** – strijdkreet van koning Lodewijk van Vrancrijc; *Limborch Prz*: p. 84.

Vrancsche zie **Fransche**

Vranke zie **Francio**

Vranken zie **Fransoise, die**

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Vouvant.kmz

2. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Vouvant>

Vranken, Rechte zie **Rechte Vranken**

Vrankenlant h) Frankenland, het herkomstland van de Franken in het zuidwesten van Duitsland – ook wel Franconia genoemd; i) **Vrankenlant** – in Germania; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1437; i) **Vrancrycks lant** – land in Garmania; *Troyen*: r. 29006.

Vrankerike h) het West-Frankische rijk ¹ zoals dat ontstond na de volksverhuizingen in de vijfde eeuw, en dat via het Verdrag van Verdun (843) ² uitgroeide tot het koninkrijk Frankrijk, met als hoofdstad Laon en later Parijs – gedurende de Middeleeuwen bedoelde men met Vrankerike het land boven de rivier de Loire, links van de rivier de Rijn en ten zuiden van de rivier de Somme – omdat het West-Frankische gebied onder Romeins bestuur stond (en het Oost-Frankische gebied niet) gingen de West-Franken (Romaans) ‘Fran(k)s’ praten, terwijl de Oost-Franken hun (Germaanse) taal behielden – koninkrijk van onder andere Clovis (486-511), Pepijn III de Korte (751-768), Karel de Grote (768-814), Lodewijk (Louis) I de Vrome (814-840), Karel de Kale (843-877) – hetzelfde als **Gallen** – zie ook **Francia** en **Fransche**;
 i) **Vrancrike** – koninkrijk van koning Lowijs <Vranc[ri]ke, Vra[...]> *Aiol*: r. 301, 573, 681; p. 332, r. 1; i) **Vrancrike** – koninkrijk – nieuwe / huidige naam van **Gallen**, genoemd naar de Trojaan Vranke <Vrankerike> *Alexanders geesten*: boek I, r. 1085; boek IV, r. 15; boek VII, r. 780, 1552, 1799; boek X, r. 333; i) **Vrancrijk** – koninkrijk <Vrancrijc> *Bedroch der vrouwen*: fol. D2v, E3v, K2r; i) **Vranckerike** – koninkrijk van Karle Martel – koninkrijk van Pippijn van Vranckerike; *Beerte*: r. 11, 45, 84, 167, 220, 253; i) **Vrancrijc** – koninkrijk – gefingeerd herkomstland van Geeraert / Buevijn <Vranckerijc, Vranckerijcke, Vranckerijke, Vrancrijc, Vrancrijcke, Vrancrijck, Vrancrijcke, Vrancrijk> *Buevijn*: fol. B5v, C6r, E2r, F1r, F5r, I6v, L3r, L4r, L4v, M1v, M2v-M3v; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Puppijn en zijn opvolger Kaerle van Vrankerike; *Floris*: r. 3966; i) **Vrancrijc** – land van herkomst van Blancefleurs grootvader, een graaf; *Floris Prz*: fol. A2r, 26; i) **Vrankerike** – koninkrijk van koning Clovis en koningin Claude – erfgebied van Flovent van Vrankerike <Vrancrike, Vranrike> *Flovent*: r. 66, 158, 224, 304, 340, 366, 379, 392, 450, 459, 528; i) **Vranckerijcke** – koninkrijk van Kaerle die Grootte <Vranckerijc, Vranckerijck> *Galien Rethore*: cap. [1]-[2], [9]-[10], [16], [20]-[22], [24], [26], [38], [48], [61]; i) **Vrancrijck** – koninkrijk; *Gaver Capeel*: r. 64; i) **Vrankerike** – koninkrijk van koning Karel de Grote; *Geraert*: r. 100, 108, 121; i) **Vranckerijc** – koninkrijk; *Gloriant*: r. 459; i) **Vrancrijc** – koninkrijk van Karel de Grote – gebied waar Ridsaert, Adelaert, Wridsaert en Reynout familie hebben <Vrancrijc, Vrancrijck, Vrancrijke> *Heemskinderen*: p. 9, 15, 21, 24, 32, 38-40, 42, 60, 62, 64, 67-71, 75, 78, 82, 84, 97, 113, 127, 130, 132,

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Francia>

2. https://fr.wikipedia.org/wiki/Trait%C3%A9_de_Verdun

133, 140, 142, 148, 150-152, 155, 156, 159, 165, 166, 172, 173, 178, 180, 186, 198, 203, 206 ; i) **Vrancrike** – groot geworden dankzij “clergie” – opvolger van Rome; *Heimlicheit*: r. 745; i) **Vrancrijck** – koninkrijk <Vrancrijc, Vrancrijc> *Helias Prz*: p. 77, 79; i) **Vrankerike**; *Huge Br*: r. 126; i) **Vrankerike** – koninkrijk van koning Karel de Grote; *Huge K*: r. 38; i) **Vrancrijc** – koninkrijk van Karel van Vrancrijc, en heel kort van Charlot <Vrancricke, Vrancrijck, Vrancrijcke, Vrancrijcx, Vrancrijke, Vrancrike, Vranrijc> *Hughe Prz*: p. 6, 10, 13-17, 19, 20, 29, 31, 35, 41, 45, 48, 49, 51, 52, 54, 73, 74, 76; i) **Frankrich** – koninkrijk – land van herkomst van Johan ûz dem Virgiere – bondgenoot van Rome <Frankriche> *Joban*: r. 452, 1524, 1591, 1629, 1724, 2538, 2569, 2731, 2758, 2810, 2828, 2868, 2882, 2920, 2950, 3050; i) **Vrankerijc** – toenaam van **Clarijn van Vrankerijc**; *Jonathas*: fragm. A, r. 62; i) **Vranckerijc**; *Jonitas*: r. 1305; i) **Vrancrijck** – koninkrijk van Lodewijck van Vrancrijck – toenaam van **Isabella van Vrancrijck** – koninkrijk van Joncker Jan uut den Vergiere en na hem van diens zoon Sigismundus <Vrancrijc, Vrancrijcke, Vrancrijc, Vrancrijck> *Joncker Jan*: p. 170, 204, 216, 218, 220-222, 226, 227, 230-232; i) **Vrankerike** – geboorteland van Jourdein; *Jourdein*: r. 4; i) **Vrancrike** – koninkrijk van koning Karel; *Karel*: r. 1141, 1434; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Lodewijc die Vrome, later van Karel die Caluwe <Vranckerike> *Couchi*: fragm. PII, r. 279; fragm. VI, r. 102, 701; fragm. VII, r. 336, 1476, 1594, 1661, 1686, 1846, 2002, 2005, 2009, 2180, 2410, 2476; i) **Vrancrike** – (ongeveer) hetzelfde als **Gaule** – waar Farramont koning was in de tijd van koning Ban van Benewijc – inzet van de tweekamp tussen Frole en koning Artur, die het aan Lanceloet van Lac wil geven – na de overwinning van Artur door Lanceloet van Lac geweigerd; *Lanceloet*: boek II, r. 34899; i) **Vranckerike** – koninkrijk van Lodewijc, later van Karle van Vrancrike – bondgenoot van keizerin Eusebia van Grieken <Vrancrike> *Limborch*: boek I, r. 781; boek II, r. 64; boek IV, r. 689, 705, 1307, 1347, 1835, 1985, 2051, 2102; boek V, r. 20, 50, 145, 224, 372, 462, 475, 479, 630, 765, 794, 803, 829, 871, 929; boek VI, r. 1062, 2063; boek VII, r. 440; boek VIII, r. 1089; boek IX, r. 75, 107, 411, 942; boek XI, r. 92, 349, 804; boek XII, r. 179, 973, 988; i) **Vrancrike** – koninkrijk van Karle van Vrankerike <Vranckerike, Vrancrijc, Vrankerike> *Limborch Frg*: H49, r. 119, 389; H51B, r. 113, 203; H52, r. 281, 453, 462; H53, r. 532, 555; H54, r. 128; i) **Vrancrijc** – koninkrijk van Lodewijc van Vrancrijc – bondgenoot van Grieken – waar de ridders Coenraet en Everaert naar Margrieta van Lymborch gezocht hebben <Vrancrijck, Vrancrijcke, Vrancryc, Vrancrycke> *Limborch Prz*: p. 13, 36, 64, 65, 67, 80, 81, 83, 86, 87, 89, 90, 95, 97, 100, 107, 108, 110, 112, 114, 118, 120, 122, 125-128, 130-132, 135-140, 142, 143; i) **Vranckerich** – koninkrijk van Lodewijch, later van Karl van Vranckerich – bondgenoot van keizerin Eusebia van Grieken <Vranckerijch, Vrancrijch, Vrankerich> *Lymburch*: boek I, r. 773; boek II, r. 63; boek IV, r. 680, 696,

1308, 1348, 1830, 1979, 2045, 2096; boek V, r. 20, 50, 145, 222, 369, 459, 476, 514, 630, 764, 793, 802, 830, 870, 927; boek VI, r. 1062, 2044; boek VII, r. 438; boek VIII, r. 1079; boek IX, r. 75, 106, 407, 1041; boek XI, r. 106, 400, 1062, 1181; boek XII, r. 158, 308, 1365, 1380, 1432, 1536; i) **Vranckelant** – land van herkomst van Loyhier; *Loybier I*: r. 188; i) **Vrankerike** <Vrankrike> *Lorreinen*: fragm. II, r. 299; fragm. VI, r. 101, 104, 213; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Karle; *Lorreinen Be*: r. 198, 292, 310, 339; i) **Vrankerike** – koninkrijk van keizer Karel de Grote; *Lorreinen J*: fragm. I, r. 74, 138, 169, 190, 269, 1034, 1235; i) **Vrankerike** – koninkrijk van keizer Karel de Grote; *Lorreinen O*: r. 128, 136, 260, 1171, 1268, 1273, 1360, 1751, 1801, 3938, 4511; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Karel de Grote; *Lorreinen V*: fragm. B, r. 341; fragm. C, r. 236; fragm. D, r. 183, 314, 318, [338], [350]; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Karel de Grote; *Lorreinen W*: fragm. III, r. 108; fragm. IV, r. 2, 14, 20, 58; fragm. V, r. 73, 127, 135, 245; i) **Vrankerike** – koninkrijk van koning Karel van Parijs; *Madelgijs*: fragm. XIV, r. 249; i) **Vrancrijck** – koninkrijk van Puppijn die Cleyne – koninkrijk van Karel die Grote <Vranckrijcke, Vrancrijc, Vrancrijcke> *Malegijs*: p. 2, 76, 99, 165, 232, 233; i) **Vranckrich** – koninkrijk van Pippyn – koninkrijk van Karll van Vranckriche – toenaam van **Henne van Vranckrich** <Franckriche, Vrancken, Vranckreick, Vranckriche, Vranckryche, Vranckrich> *Karl Meinet*: r. A1, 35; A4, 56; A8, 40, 59; A4, 56; A5, 19; A11, 40, 52; A15, 21; A16, 5; A21, 33; A27, 12, 38; A32, 21, 33; A33, 44; A39, 16; A42, 26, 55, 61; A46, 27; A59, 42; A66, 4; A67, 20; A70, 3; A74, 41; A75, 53; A82, 19; A84, 13; A86, 18; A88, 40; A90, 14; A92, 16; A92, 57; A93, 16; A94, 52; A98, 17, 62; A99, 5, 42; A102, 55; A103, 45; A107, 63; A109, 59; A112, 2, 63; A113, 48; A126, 42; A128, 45; A132, 12, 50; A137, 56, 61; A142, 43; A143, 17; A146, 46; A167, 25; A172, 19; A187, 53; A194, 31, 49, 62; A203, 45; A206, 52; A207, 1, 61; A216, 14; A218, 56; A220, 55; A221, 11; A223, 12; A226, 62; A229, 44, 57; A230, 60; A231, 25; A240, 63; A241, 65; A252, 60; A257, 32; A277, 68; A284, 24, 55; A289, 69; A293, 59; A294, 16, 26; A301, 4, 19; A303, 21, 65; A306, 41; A310, 9, 65, A313, 33, 39; A314, 55; A315, 32; A324, 33; A327, 24; A332, 43; A337, 24; A342, 6, 24, 28; A347, 47; A349, 19, 34; A351, 12; A353, 20; A358, 27; A359, 49; A372, 38; A390, 9; A394, 12; A413, 28; A421, 12; A425, 35; A466, 52; A471, 58; A472, 19; A487, 62; A503, 13; A512, 17, 38, 59; A515, 1; A533, 22, 25, 35, 39, 45, 47; A534, 43; i) **Vranckerijc** – koninkrijk van Jan van Vranckerijcke <Vranckerijck, Vranckerijcke> *Meluzine*: fol. A2ra, K5ra, Z4vb; i) **Vrankerike** – koninkrijk van Karel de Grote; *Ogier A-D*: r. 305, 321; i) **Franckenrich** – koninkrijk van Karel de Grote, met Parijs als centrum <Franckenlant, Franckrich, Franckrich lant, Franckrichs, Franken lant, Frankrijch, Frankrich> *Ogyer*: r. 10, 994, 1107, 1194, 2256, 2377, 2769, 2785, 3133, 3306, 3311, 3314, 4114, 4119, 4864, 5390, 5421, 5700, 5872, 6077, 6859, 8677, 8723, 9407, 9428, 9515, 9534, 9582, 9874, 9919, 10397, 11189, 11337, 11355, 11653, 12011, 13087, 13771,

14150, 15098, 15713, 15802, 15897, 16027, 16392, 17965, 17969, 20147, 23683, 23714; i) **Vrancrijcke** – koninkrijk van Karel de Grote <Vrancrijc, Vrancrijke> *Olivier*: fol. A5r, F4v, G6r; i) **Vrancrike** – koninkrijk; *Ongëidentificeerd 1*: r. 103; i) **Vrankerike** – rijk van Karel; *Ongëidentificeerd 3*: r. 101, 256, 312, 346; i) **Vrancrijc** – koninkrijk van Karel (floruit 1271), waarbinnen zich Dolfinie bevindt <Franckerijc, Franckerijck, Vranckerijc, Vranckerijck, Vranckerijcke, Vranckerijcken, Vranckerijke, Vranckrijcke, Vrancrijck, Vrancrijcke> *Parijs & Vienne*: cap. [1], [4], [6]-[9], [13], [17], [21], [25]-[29], [31]-[32]; i) **Vrankerike** – nieuwe naam van **Gallen** – koninkrijk van Loyer – waar Melioer haar ideale echtgenoot (d.i. Parthonopeus) vindt <Franckriche, Vrancrike> *Parthonopeus*: r. 229, 236, 258, 269, 279, 298, 805, 826, 1250, 1286, 1298, 1390, 1437, 1456, 1483, 1585, 1612, 1818, 1920, 2781, 2786, 3099, 3341, 3729, [3763], 4626, 4644, 5039, 5166, 5254, 5291, 5322, [voor 5666], 5763, 5963; fragm. M I, r. 1390, fol. 1va, 21, 35; 1vb, 3, 28; 2ra, 11, 21, 34; 2vb, 32; fragm. T, r. 113, 134; fragm. V, r. 285; i) **Vranckrijck** – koninkrijk <Vranckrijc, Vranckrijcke, Vranckrijcks, Vranckrijcx, Vrancrijck> *Partinoples*: p. 2-4, 7, 19-22, 24-26, 31, 60, 62; i) **Vranckrijck** – koninkrijk, waarvan het koninkrijk Britanigen deel uitmaakt <Vranckrijcke, Vrancrijck, Vrancrijcke, Vrancrike> *Ponthus ende Sidonie*: cap. 3, 6, 17, 18, 22, 29, 35, 42, 48; i) **Frankrich** – rijk van Karle – rijk van Ludwigh <[Fauken land], Franken lande, Franken lant, Frankenlant> *Reinolt*: r. 203, 1168, 1237, 1376, 1564, 1567, 1578, 2167, 2169, 2636, 2649, 2656, 2661, 2723, 2794, 2797, 2810, 2848, 2971, 2996, 3015, 2995, 2996, 3015, 3075, 3132, 3250, 3278, 3412, 3413, 3454, 3501, 3510, 3513, 3573, 3578, 3722, 4092, 4363, 5028, 5109, 5224, 5371, 6225, 6526, 6558, 6780, 6809, 7686, 7735, 7818, 7876, 7898, [7934], 8154, 8185, 8214, 8304, 8338, 8346, 8352, 8542, 8981, 9270, 9358, 9459, 9722, 9731, 9740, 9787, 9905, 9925, 9937, 9941, 9977, 9985, 10007, 10017, 10055, 10115, 10266, 10288, 10300, 10306, 10440, 10743, 10749, 10776, 11411, 11439, 11709, 11964, 12246, 12320, 12633, 12637, 12646, 12752, 12775, 13011, 13175, 13400, 14608, 15184; i) **Vrancrike** – rijk van Karel de Grote en zijn zoon Lodewike <Vranclande, Vrankerike> *Renout*: r. 73, 467, 481, 492, 507, 581, 652, 670, 677, 692, 738, 1057, 1108, 1133, 1142, [1165], 1209, [1371], 1399, 1410, 1414, 1468, 1473, 1478, 1506, 1516, 1544, 1647, 1687, 1705, 1714, 1719, 1799, 1805, 1985, 2033, 2041, 2072, 2387; i) **Vrancrijc** – koninkrijk van Carel Martel – binnengevallen door de Sarazijnen – koninkrijk van Carel de Groote – binnengevallen door de Seynen; *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 2, 10-14; i) **Vrancrijck** – koninkrijk van Karel de Grote <Vranckerijc, Vranckerijck, Vranckerijcke, Vranckerike, Vranckrijc, Vrancri[.], Vrancrijc, Vrancrijcke, Vrancrike> *Roelant*: r. 1, 145, 170, 257, 286, 295, 502, 744, 750, 928, 946, 994, 1197, 1392, 1453, 1908; r. P54, P74, P83, P173, P181, P263, P894, P1051, P1178; i) **Vrankeric** – koninkrijk <Vranckerike> *Saladijn*: r. 321, 698, 715,

1042, 1163, 1202, 1408, 1536; i) **Vranckerijck** – koninkrijk van koning Karel de Grote <Vranckerijcke, Vranckerijcx, Vranckrijck, Vrancrijcx> *Sibilla*: r. 652, 778, 788, 790, 794, 803, 817, 829, 833, 844, 879, 944; i) **Vranckryc** – koninkrijk – nieuwe / huidige naam van **Gallen**, genoemd naar de Trojaan Vrancke <Vranckrycke, Vrancrycke> *Troyen*: r. 2886, 29120, 32397, 40878; i) **Vrancrijc** – gesticht door de Trojaan Francio; *Troyen Prz*: fol. 165rb; i) **Vrancrijc** (or. Gallia) alias **Gallien** – koninkrijk van Karel de Grote <Vrancrijck, Vrancrijcke, Vrancrijk, Vrancrijke> *Turpijn*: II, 11, 76; III, r. 4, 62; V, r. 7; IX, r. 51; X, r. 17, 20; XII, r. 49; XIII, r. 32, 33, 82, 83, 85, 86, 90; i) **Vranckerijcke** – met de (hoofd)stad Parijs; *Urbaen*: z.r.; i) **Vrankerike** – koninkrijk van koning Pippijn; *Valentijn*: fragm. II, r. 6; i) **Vrankerike** – exemplarische koninkrijk; *Vlaamse Rose*: fragm. Bl 1, r. 90; i) **Vrancrike** – land van herkomst van Landri / li Timonier; *Willem*: r. 411.

Vranckelant zie **Vrankerike**

Vranckerich zie **Vrankerike**

Vranckerijck(e) zie **Vrankerike**

Vranckerike zie **Vrankerike**

Vranckrich zie **Vrankerike**

Vranckryc zie **Vrankerike**

Vranckrijc(k) zie **Vrankerike**

Vrancrijc zie **Vrankerike**

Vrancrike zie **Vrankerike**

Vrancrycks lant zie **Vrankenlant**

Vransce zie **Fransche**

Vrantze zie **Fransoise, die**

Vrantzois zie [**Fransois, dat**]

Vrantzois zie **Fransoise, die**

Vrantzosen zie **Fransoise, die**

Vrantzose zie **Fransche**

Vrantzose zie [**Fransois, dat**]

Vrantzoselinge zie **Fransoise, die**

Vranxsche zie **Fransche**

Vred** zie **Fred****

Vrede a) Vrede, allegorie ¹; e) **Vrede** – advocaat van de Heilige Maagd Maria; f) broer van Ontfarmherticheit en van Gerechtigheit en Waerheit; g) steunt met Ontfarmherticheit Maria's pleidooi tegen de duivel Mascheroen; *Graal*: r. 2398, 2399a, 2496, 2555, 2564, 2566.

[Vrederijc] 1 a) Frederik II van Hohenstaufen ² (1194-1250) alias Stupor Mundi (Verbazer van de Wereld); b) zoon van Hendrik VI van Hohenstaufen en de

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Stupor_Mundi

Siciliaanse Constanza d'Altavilla; c) keizer van het Heilige Roomse Rijk (1215-1250) en koning van Napels / Sicilië; d) raakte vanaf 1227 verwickeld in een chronisch conflict met opeenvolgende pausen en werd meerdere malen geëxcommuniceerd; e) **Vrederic**; g) zou nooit paus Innocent verdreven hebben als hij geweten zou hebben welke helse kwellingen hem ten deel zouden vallen; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 657.

[Vrederijc] 2 a) mogelijk Frederik II (zie **[Vrederijc 1]**), maar evenzeer mogelijk is: Frederik I van Hohenstaufen, alias Barbarossa ¹ (ca. 1123-1190) (zie **[Frederick] 1**); b) zoon van Frederik II van Zwaben en Judith, zuster van de hertog van Beieren; c) Rooms koning (1152-1190), keizer (1155-1190); e) **[Vrederijc]** – keizer; g) tot aan zijn heerschappij loopt het derde boek over de geschiedenis van de Loreinen <Vrederijcs> *Lorreinen O*: r. 30.

Vrederijc de Denois e) **Vrederijc de Denois** alias **de Denois** – hertog van Denemarke; f) neef van Yoen; g) bondgenoot van Yoen – strijdt tegen Yrene en herovert Gardeterre – bij Pharat [?] gedood door Fromondijn <de Denoijcs Vrederijc, Vrederec, Vrederecs, Vrederijc, Vrederike, Vrederike de Denois> *Lorreinen*: fragm. VIII, r. 1, 6, 22, 25, 44, 49, 58, 72, 80, 132, 134, 141, 161, 174, 197, 203, [219], 276, 313, 318, 321, 344, 348.

Vrederic zie **[Vrederijc] 1**

[Vreemde Eilande, die] zie **[Vremde Eilande, die]**

Vreese zie **Vrese**

Vreeselijc Sitten zie **[Vreselike Sitten, dat]**

Vreeselike Foreest zie **[Vreselike Foreest, dat]**

Vreeslant zie **Vrieslant**

Vreesselijc Sitten zie **[Vreselike Sitten, dat]**

[Vreesselike Gewat] zie **Sorgelijcste Gewat, dat**

Vreyslant zie **Vrieslant**

Vrecheit a) Gierigheid, allegorie ²; e) **Vrecheit** – burchtvrouwe bij de hel; g) ‘moeder der zonden’; *Alexanders geesten*: boek X, r. 46; e) **Vrecheit** (or. Avarice); g) hebzuchtig; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 293.

Vreemde Eylande zie **[Vremde Eilande, die]**

[Vremde Eilande, die] h) or. les Estranges Illes, ook les Lontaignes Illes, koninkrijk van Galehot, gelegen nabij Ierland – mogelijk de Hebriden – hetzelfde als **die Verre Eilande** en **die Beslotene Eylanden**; i) **[die Vreemde Eylande]** – koninkrijk van Galyout <Vreemden Eylande> *Lanceloet*: boek IV, r. 12966; i) **[die Vremde Eylande]** – toenaam van **Caleos van den Vreemden Eylande** <van den Vreemden Eylande, van den Vromeden Eylande> *Merlijn*: r. 15641.

1. [http://en.wikipedia.org/wiki/Frederick_I_\(Barbarossa\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Frederick_I_(Barbarossa))

2. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

[Vremde Eilant, dat] h) [West PR: Ille Estrange, (de) I'] – kasteel van Vagor – hetzelfde als **Estrangoet**; i) **dat Vremde Eylant** – land [?] met een kasteel waar Lyoneel gevangengehouden wordt door koning Vagaor en zijn zoon Marbaroen <Vremde Eylande, Vremden Eylande, Vremden Eylanden> *Lanceloet*: boek II, r. 23818, 23860, 24167, 32484.

Vremden Ringen, Swert metten zie **Swert metten Vremden Ringen, dat**

Vrese a) Vrees, allegorie ¹; e) **Vrese** – woont in het kasteel van Aventure; f) dochter van vrouwe Oetmoedicheit – zuster van Vorsienicheit en van Mate <Vreese> *Limborch*: boek X, r. 332, 665, 690, 735; e) **Voert** – woont in het kasteel van Aventure; f) dochter van Oitmüdicheit – zuster van Vorsinnicheit en van Mäte <Voerte, Vorte> *Lymburch*: boek X, r. 334, [601], 676, 701, 752.

Vrese zie **Vriese, die**

[Vreselike Foreest, dat] h) or. la Forest Perilleuse, nabij Gaste Terre – hetzelfde als **dat Foreest Perilleuse**; i) **dat Vreselike Foreest** – woud waar Lanceloet, de grootvader van Lanceloet van Lac, begraven ligt bij een bron <Freselijc Foreest, Perelieusen Foreeste, Vreseliken Woude, Vresselijc Foreest, Vreselike Foreeste> *Lanceloet*: boek II, r. 23954, 24199, 24491, 24934, 25087, 25150, 26829, 27166, 32677; i) **dat Vresselike Foreest** – woud waar Galaat de hete bron doet afkoelen; *Lanceloet*: boek III, r. 10090.

[Vreselike Haven, die] h) or. le Port Perilleux; i) **[die Vreselike Haven]** – eiland [?] waar koning Mordeaus in een rots gevangen zat <Vreseliker Havenen> *Lanceloet*: boek III, r. 8192.

[Vreselike Sitten, dat] j) or. le Siege Perilleux ² – zie ook **dat Ontsiende Sitten**; k) **dat Vresselijc Sitten** – zetel aan de Ronde Tafel waar alleen de Graalridder (d.i. Galaad) in kan gaan zitten – Brumalt probeert tevergeefs in de zetel te gaan zitten <Vreselike Sitten, Vreselike Sitten, Vreseliken Sittene> *Lanceloet*: boek II, r. 29499, 31396, 31444, 31466, 31539, 31571, 31603, 32129, 32353, 32508, 35991; k) **dat Vresselijc Sitten** – zetel aan de Ronde Tafel waar alleen degene die de Graalridder zal zijn in kan gaan zitten <Freselike Sitten, Vreeselijc Sitten, Vreesselijc Stitten, Vreesselike Sitten, Vresselijc Sitten, Vreseliken Sitten> *Lanceloet*: boek III, r. 119, 127, 271, 326, 391, 3362, 4644; k) **dat Vresselijc Sitten** – zetel aan de Ronde Tafel, verder als boven; *Moriaen*: r. 4673.

[Vreselike Wout] zie **[Vreselike Foreest, dat]**

Vresen, Bosch van Vier zie **[Bosch van Vier Vresen, dat]**

Vresen, Spiegel van zie **Spiegel van Vresen, die**

Vreslant zie **Vrieslant**

Vresselike Foreest zie **[Vreselike Foreest, dat]**

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. http://fr.wikipedia.org/wiki/Si%C3%A8ge_p%C3%A9rilleux

Vresselike Sitten zie [Vreselike Sitten, dat]

Vrian zie **Urian van Lusignen**

Vrias zie **Orias**

Vrienscap zie [Vrientschap]

[**Vrientschap**] a) Vriendschap, allegorie ¹; e) **Vrienscap**; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 289.

[**Vriescher Zee, die**] h) or. Mare frisie – lett. de Friese Zee, d.i. de Noordzee ²;
i) **die Vriesscher Zee** – waar de weg van sterren begon die Karel de Grote in een visioen zag; *Turpijn*: II, r. 11.

Vriese zie **Vriesen, die**

Vrieselant zie **Vrieslant**

Vriesen zie **Vrieslant**

Vriesen, die a) de Friezen – de oorspronkelijk bewoners van Frisia (zie **Vrieslant**), de kuststreek van het Duitse Oost-Friesland tot en met de Zeeuwse eilanden – het onderscheid tussen Friezen en Saksen (zie **die Sassen**) is vaak vaag – als gevolg van het feit dat de Friezen zich gewapenderhand te weer stellen tegen de Hollandse expansie genieten zij een uitgesproken slechte reputatie in teksten die vanuit een Hollands perspectief geschreven zijn; e) **die Vriese** – toenaam van **Gaudebaut die Vriese**; *Malegijs*: p. 118; e) **der Vrese** – toenaam van **Gundeluff**; *Karl Meinet*: r. A517, 39; e) **die Vriese** – toenaam van **Goudebuef die Vriese**; *Ogier A-D*: r. 39; e) **Friesen**; g) samen met Scotten, Engelsch en Britoene mee met Charloet uit Engellant om Karel de Grote te hulp te komen; *Ogyer*: r. 2380; e) **die Vriese** – toenaam van **Simonet die Vriese**; *Reynaert Prz*: r. 1977; e) **die Rike Vriess** – toenaam van **Symonet die Rike Vriess**; *Reynaerts Hst*: r. 2685; e) **Vryesen** – volk; g) komen Karle te hulp in de strijd tegen Heyme en Eymrich von Narbone; *Reinolt*: r. 116; e) **die Vriesen** – volk / leger uit Vrieslant; *Roelant*: r. P194.

Vrieslant h) Frisia ³ – naar verluidt zo genoemd door de Romeinse soldaten die onder Julius Caesar de grens van het Romeinse rijk naar het noorden verlegden, omdat zij het er zo stervenskoud vonden – ruwweg de gehele kuststreek van (het Duitse) Oost-Friesland tot en met de Zeeuwse eilanden (dus veel groter dan de huidige provincie Friesland): het land aan de overzijde van de Rijn grens met als hoofdstad Wiltenborch (Johannes Beka) nabij het huidige Utrecht – door de West-Frankische koning Karel de Kale onder Hollands grafelijk gezag geplaatst, vermoedelijk omdat hij de Friezen ervan verdacht de Noormannen vrije doorgang te verlenen – de Friezen op hun beurt claimden van Karel de Grote autonomie te hebben ontvangen – soms niet te onderscheiden van Saksen (zie **Sassen**); i) **Vrieslant** – in Germania, tussen de

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. http://en.wikipedia.org/wiki/North_sea

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Frisia>

Elve en Sinfal; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1444, 1446; i) **Vrieselant** – land van herkomst van Gaufort; *Boudewijn*: r. 297; i) **Vrislant** – bondgenoot van Mordret in diens strijd tegen koning Artur <Vrisen> *Lanceloet*: boek IV, r. 10310, 10965; i) **Vrieslant** – waar de ridders Coenraet en Everaert naar Margrieta van Lymborch gezocht hebben; *Limborch Prz*: p. 13; i) **Vrieslant** – waar Otte denkt dat zijn neef Berengier verblijft <Vrieselant> *Lorreinen O*: r. 2841, 2901; i) **Vreyslant** – koninkrijk van Gundeluff <Vreslant> *Karl Meinet*: r. A337, 22; A357, 54; A497, 32; A516, 48; A519, 30; i) **Vrieslant** – leen [?] van koning Rioen van Denemarke <Vreyslant> *Merlijn*: r. 18705; i) **Vrieslandt** – land en / of toenaam van **Godefroy van Vrieslandt**; *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 14; i) **Vrieslant** – koninkrijk van Gandelbodus; *Roelant*: r. P1130; i) **Frise** (or. Frise) – land (waarmee men handel drijft); *Rose C*: r. 7899; i) **Vriesen** – toenaam van **Robbrecht van Vriesen**; *Saladijn*: r. 1237; i) **Vrieslant** – land in Garmania, gelegen tussen de Elve en Swytval; *Troyen*: r. 29012, 29014; i) **Vrieslant** (or. Frisia) – koninkrijk van Gandelodus; *Turpijn*: V, r. 35; XIII, r. 44.

Vriess, Rike zie **Vriesen, die**

Vriesscher Zee zie [**Vriescher Zee, die**]

Vriheit a) Vrijheid, allegorie ¹; e) **Vryheit**; g) de vrijheid van keuze om iemand wel of niet te helpen; *Olivier*: fol. I2v; e) **Vriheit** (or. Franchise) – baron van Cupido; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 1058, 1195.

[**Vrysche**] n) ‘fris’ c.q. ‘jong’, niet bedoeld is Friese of Phrygische (geen equivalent in *Troyen*, r. 37396); o) [**Vrysche**] – “vryscher heyngsten”; *Troyen Prz*: fol. 144va.

Vrisen zie **Vrieslant**

Vrislant zie **Vrieslant**

Vroeden van Rome, Seven zie **Seven Vroeden van Rome, die**

Vrome Hercules, Historie vanden twaelf arbeyden des zie [**Historie vanden twaelf arbeyden des vrome Hercules, die**]

Vromede Eylande zie [**Vremde Eilande, die**]

Vrouden, Stat van zie **Stat van Vrouden, die**

Vrouwe van den Woude sonder Keren, die a) [West PR: Sage Dame, la – var. la Sage Dame de la Forest sans Reto(u)r]; e) **die Vrouwe van den Woude sonder Keren** – vorstin in dienst [?] van koning Leodegan van Carmelide; g) haar zoon is legeraanvoerder van koning Artur tegen de Sennen <Vrouwen van den Wout sonder Keren> *Merlijn*: r. 22706-22707.

[**Vrouwe van Lac, die**] a) la Dame du Lac alias Niniane – dezelfde als [**die Joncfrouwe van der Hagedochte**] en Nymiane – zie ook **Lac 1**; d) heeft Lancelot du Lac, Bohort en Lionel opgevoed – leert van Merlin de toverkunst en sluit hem daarmee vervolgens op; e) **Vrouwe van Lac**; g) heeft Lanceloet

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

van Lac, Lyoneel en Bohort van Gaunes jr. opgevoed – naar wie Helibeel door Genevre wordt gestuurd om raad te vragen na Lanceloets verdwijning – gaf een hond aan Genevre – kan beter toveren dan Morgueyn die Elvinne en Cybile <Vrouwe vanden Lake, Vrowe van Lac> *Lanceloet*: boek II, r. 11398, 11498, 13658, 23058, 26044, 26498, 31735, 33840, 33908, 35399; e) **Vrowe van Lac**; g) heeft Lanceloet van Lac opgevoed; *Perchevael J*: boek II, r. 40990.

Vrouwe van Liffie die verloren es a) or. la Dame de Lisle Perdue / Dame de l'Ille Perdue; e) **Vrouwe van Liffie die verloren es**; f) zuster (en vriendin [?]) van Prissyne; g) zal er volgens Pryssine voor zorgen dat zij op Nathas wordt gewroken; *Meluzine*: fol. A4vb.

Vrouwen dach, Onser zie **Onser Vrouwen dach**

Vrouwen kercke, Onser zie **Onser Vrouwen kercke**

Vrouwen kercke, Onser Liever zie **Onser Vrouwen kercke**

Vrouwen Sterre, Tot Onser zie **Tot Onser Vrouwen Sterre**

Vrowe van Lac zie **Vrouwe van Lac, die**

Vuel van Pictone zie **Huwel van Pictone**

Vueuoen zie **Yvon**

Vuylromp zie **[Vuul Romp]**

Vulcan 1 a) Vulcanus ¹; e) **Vulcan**; g) studeerde samen met Jupiter en Juno nigromancie en tovenarij; *Hercules*: cap. [1].

Vulcan 2 h) de vulkaan Etna ² op het Italiaanse eiland Sicilië ³ – waar de Romeinse god Vulcanus, ⁴ smid van de goden, zijn werkplaats had – maar mogelijk is ook het Liparische eiland Vulcano ⁵ – zie ook **[Berch van] Bulkane, die Ethna en Vulcanus**; i) **Vulcan** – berg van de god Vulcanus – waar de wapens van Achilles zijn gemaakt <Ulcane, Vulcane> *Troyen*: r. 12055, 34428.

Vulcan(e) zie **Vulcanus**

Vulcans zie **Vulcanus**

Vulcanus a) [A-Z 1: Hephaisstos] ⁶ — Hephaisstos / Vulcanus, ⁷ Grieks / Romeinse god van het vuur, smid van de goden – zie ook **[Berch van] Bulkane, Vulcan 1 en Vulcan 2**; b) zoon van Jupiter en Juno – echtgenoot van Venus; d) had zijn werkplaats onder de vulkaan de Etna op het eiland Sicilië – het “eylant van Vulcanus” wordt soms geïdentificeerd als het eiland Vulcano ⁸ (Fra. Boccan), één van de Liparische eilanden bij Sicilië – schutspatroom van de smeden –

1. [https://en.wikipedia.org/wiki/Vulcan_\(mythology\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Vulcan_(mythology))

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Etna

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Sicilië.kmz

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vulcanus>

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vulcano>

6. https://www.dbnl.org/tekst/moor028vana01_01/moor028vana01_01_0056.php#a055

7. <http://en.wikipedia.org/wiki/Hephaestus>

8. <http://en.wikipedia.org/wiki/Vulcano>

doorgaans afgebeeld als een oude en lelijke man – wiens echtgenote Venus overspel speelde met de jonge oorlogsgod Mars; e) **Vulcane**; g) wiens berg op Siciliën staat; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1703; e) **Vulchan** – god van het vuur, smid van de goden; f) echtgenoot van Venus; g) had een speciaal net gesmeed om Mars en Venus tijdens hun overspel te kunnen betrappen – biedt Venus hulp als zij zich met hem verzoent om Eneas te kunnen helpen: maakt een speciale uitrusting die hem tegen alle verwondingen beschermt <Fulchane, Uulcan, Volcham, Wlcan, Wlchanum, Wlchanus> *Eneide*: r. 5602, 5624, 5635, 5645, 5651, 5703, 5712, 5716, 5753, 5769, 5828, 7406, 12115, 12397; e) **Vulcanus**; g) maker van de gouden beker waarmee Blancefloer gekocht wordt; *Floris*: r. 671; e) **Vulcanus**; g) verder als boven; *Floris Prz*: fol. A6v, 6; e) **Volcanus**; g) aangehaald door de kalief van Baldac; *Limborch Prz*: p. 129; e) **Vulcanus**; g) op wiens eiland de duivel Ramas het ros Beyaert gevangen houdt; *Malegijs*: p. 50, 51, 197, 242, 245; e) **Vulcans** – smid; g) heeft in opdracht van Thetis een wapenuitrusting gemaakt voor Peleus 1, later door Achilles gebruikt, met wonderbaarlijke krachten – heeft in opdracht van Venus een wapenuitrusting voor Eneas van Troyen gemaakt <Ulcanus, [Vlcanus], Vulcane> *Troyen*: r. 25726, 26257, 29271, 34427, 39801; e) **Vulcanus** – smid; g) maakte Achilles' wapens; *Troyen Prz*: fol. 158rb; e) **Vulcanus**; g) stookt het liefdesvuur op; *Vergi Prz*: r. 765; e) **Vulcanus**; f) echtgenoot van Venus; g) exemplarisch bedrogen echtgenoot <Vulcane> *Vlaamse Rose*: fragm. Bl 2, r. [223], 233, 242.

Vulcanuut e) **Vulcanuut** – ridder; g) gezelschap van Huce van Bordeeus – verstandig en trouw – samen met Claroen, Gontier vander Geronden, Omaer vander Havene en Steven in vermomming in Bordeeus aangekomen <Vulcanute, [...]nuut> *Huce K*: r. 497, 519, 524, 542, 603, 636, 722.

Vulcoen a) mogelijk verbastering van or. Bucolion; b) zoon van Laomedon, koning van Troje; e) **Vulcoen**; f) zoon van koning Lamedon – broer van koning Priamus van Troyen en van Esiona; g) vecht tegen de Grieken onder leiding van Hercules – in de strijd gedood door Hercules; *Troyen*: r. 82, 2304, 2351, 2481, 2595, 2607.

Vulfaert zie [Wulfaert]

Vulmaerte zie [Vuulmaerte]

Vulpis van Ysauria a) de naam lijkt afgeleid van het Lat. Vulpes d.i. vos, en zou hoe ongebruikelijk ook een variant kunnen zijn op de in het Germaanse taalgebied wel gangbare eigennamen met daarin de stam 'wolf' – zie ook **Wulprant**; e) **Nilus** – Saraceens koning van Ysauria; g) neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Limborch*: boek VIII, r. 914; e) **Vulpis van Ysauria** – Saraceens koning van Ysauria; g) neemt deel aan de belegering van Constantinopel – gedood door koningin Elionette van Amasonia; *Limborch*: boek XII, r. 614; e) **Vulpus** – Saraceens koning van Asauria; *Limborch Frg*:

H53, r. 73; e) **Vulpus** – Saraceens koning van Ysauria; g) idem als in *Limborch*; *Lymburch*: boek XII, r. 891.

Vulprant zie [Wulprant]

Vulpus zie **Vulpis van Ysauria**

Vulq** zie **Fouk****

[**Vulquijn**] zie [**Vulquin**] 1

[**Vulquin**] 1 e) [**Vulquijn**] – heer van Montferraet; f) oom [?] van Robbrecht; g) steunt Robbrecht in de strijd tegen Rigaut <Wlquijn, [Wl]quijn, Wlquine> *Lorreinen Bo*: fragm. I, r. 79, 92, [221].

[**Vulquin**] 2 e) **Volquin**; f) broer [?] van Elinant – neef van Morande van Ryvere – latere echtgenoot van Marmorinen – krijgt bij zijn huwelijk Britanyen van Karl Meynet <Enquelmet, Fuckas, Fuckelmet, Volquinet, Volquynet> *Karl Meinet*: r. A228, 60; A230, 71; A241, 49; A242, 14; A277, 49; A283, 16; A290, 12, 19, 27.

[**Vulquin**] 3 e) **Fúlkin** – Saraceens sultan; g) legeraanvoerder van Broyer; *Ogyer*: r. 20090.

Vulromp zie [Vuul Romp]

Vürsennicheit zie [Voresienicheit]

[**Vuulmaerte**] a) lett. smerige meid [?]; e) **Vulmaerte** – vrouwe, dorplinge; g) neemt deel aan de afranseling van Bruun <Vulmar> *Reynaert A en F*: r. 788.

[**Vuul Romp**] a) lett. smerig lijf; e) **Vuylromp** – aap; f) tweede zoon van Mertijn en Rukenauwe – broer van Biteluys en van Hatenete – neef van Reynaert 1; g) nogal dom, geholpen door zijn broer en zus – ook blij met Reynaerts overwinning in de tweekamp <Vulromp> *Reynaert Prz*: r. 3921, 3927, 3951, 5874; e) **Vuyl Romp** – aap; f) tweede zoon van Mertijn en Rukenau – broer van Biteluus en Hatenet – neef van Reynaert 1; g) verder als boven <Vuulromp, Vuylromp> *Reynaerts Hst*: r. 5131, 5138, 5167, 7391.

